

**MIEJSKI OŚRODEK POMOCY
SPOŁECZNEJ W ŁOWICZU**

**Ocena zasobów pomocy społecznej
ZA ROK 2023 DLA GMINY MIASTO ŁOWICZ**

Autorzy:

Urszula Markowicz

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Łowiczu

	SPIS TREŚCI	STRONA
1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	11
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR	37
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	40
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	49
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	58
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	62
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	62
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	62
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	65
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	67
10	Wnioski końcowe	67

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Niniejsza analiza opisuje ww. sytuację w Gminie Miasto Łowicz. Jest to gmina miejska, która leży w powiecie łowickim. Siedzibą gminy jest miasto Łowicz-położone w centralnej Polsce. Powierzchnia gminy wynosi 23,4 km². Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 1120,7 osób/km². Poniżej prezentujemy szczegółowe dane o: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia gminy Miasto Łowicz.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Według stanu na 31.12.2023r., liczba ludności Gminy Miasto Łowicz wyniosła 25863 osób, z czego 53,56% stanowiły kobiety, a 46,44% mężczyźni. Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco:

0-18 lat kobiety - 2175

0-18 lat mężczyźni 2341

19-60 lat kobiety 6940

19-60 lat mężczyźni 6628

61 lat i więcej kobiety 4736

61 lat i więcej mężczyźni 3043

Na przestrzeni ostatnich lat systematycznie spada liczba ludności w gminie. W porównaniu do zeszłego roku liczba osób na terenie gminy zmalała o 368 osób, w stosunku do 2021 r. o 814 osób. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Miasto Łowicz w 2023 r. wynosiła 541, w tym 268 stanowiły kobiety. W ogólnej liczbie długotrwale bezrobotnych odnotowano 301 osób, bezrobotni z prawem do zasiłku 53. Niepokojąca wydaje się liczba osób bezrobotnych w wieku 18-44 lata która w roku 2023 wyniosła aż 298 osób, co stanowi ponad 50% osób bezrobotnych. W 2023r. aktywizowano obywateli Ukrainy z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy:

- 10 osób podjęło staż zawodowy,

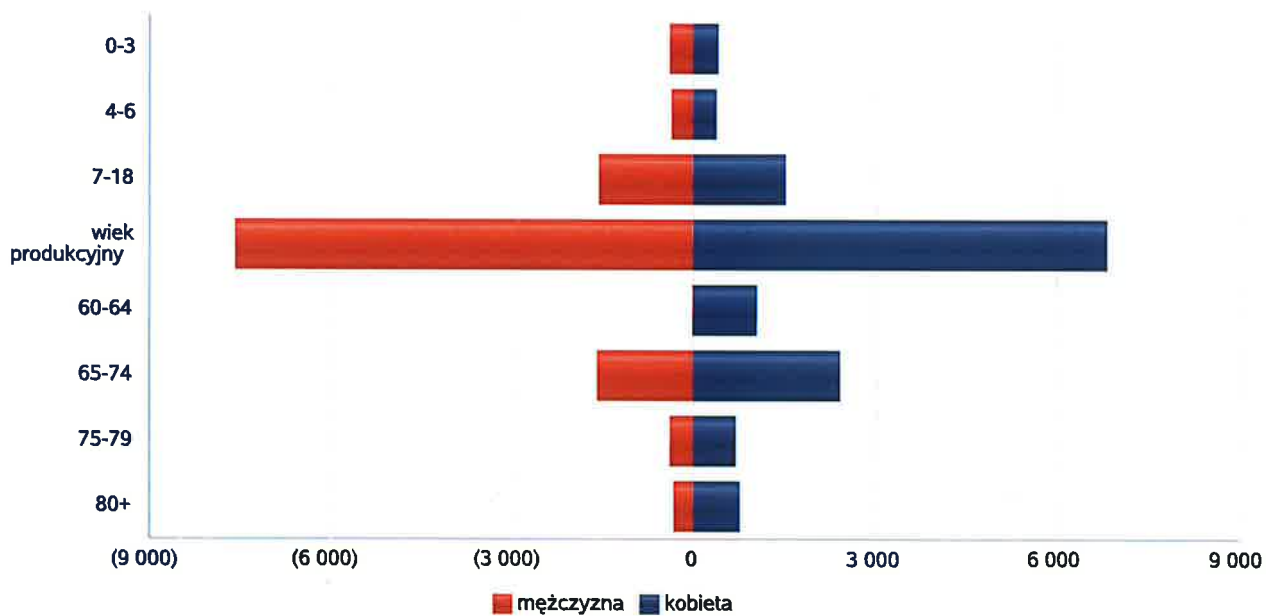
- 10 osoba podjęła prace interwencyjne.

Na koniec 2023r. w ewidencji osób bezrobotnych PUP w Łowiczu figurowało 27 osób bezrobotnych z Ukrainy, w tym 24 kobiety.

W zasobach infrastruktury społecznej gminy znajdują się 3 żłobki (1 miejski, 2 niepubliczne) dysponujące łącznie 82 miejscami. W 2023r. 22 dzieci nie zostało przyjętych do żłobka miejskiego. Na terenie gminy funkcjonuje 9 przedszkoli (w tym 2 niepubliczne), dysponujących łącznie 1120 miejscami, 6 świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży, w tym: 5 przyszkolnych. Na terenie gminy nie funkcjonują opiekunowie dzienni. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) i infrastruktury społecznej (liczba żłobków, liczba opiekunów dziennych, liczba miejsc w żłobkach, liczba dzieci którym nie przyznano miejsca) oraz w formie tabelarycznej informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące: liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczby osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczby wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczby klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów.

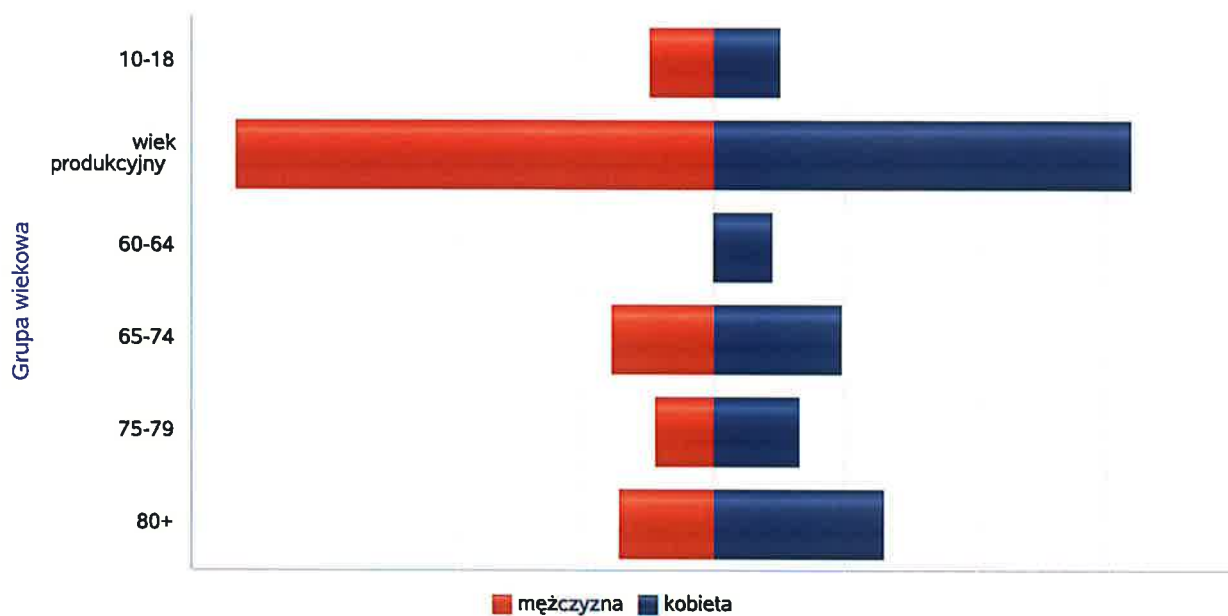
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	408	401
4-6	372	365
7-18	1 569	1 502
wiek produkcyjny	7 552	6 850
60-64		1 037
65-74	1 609	2 412
75-79	411	674
80+	322	763

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

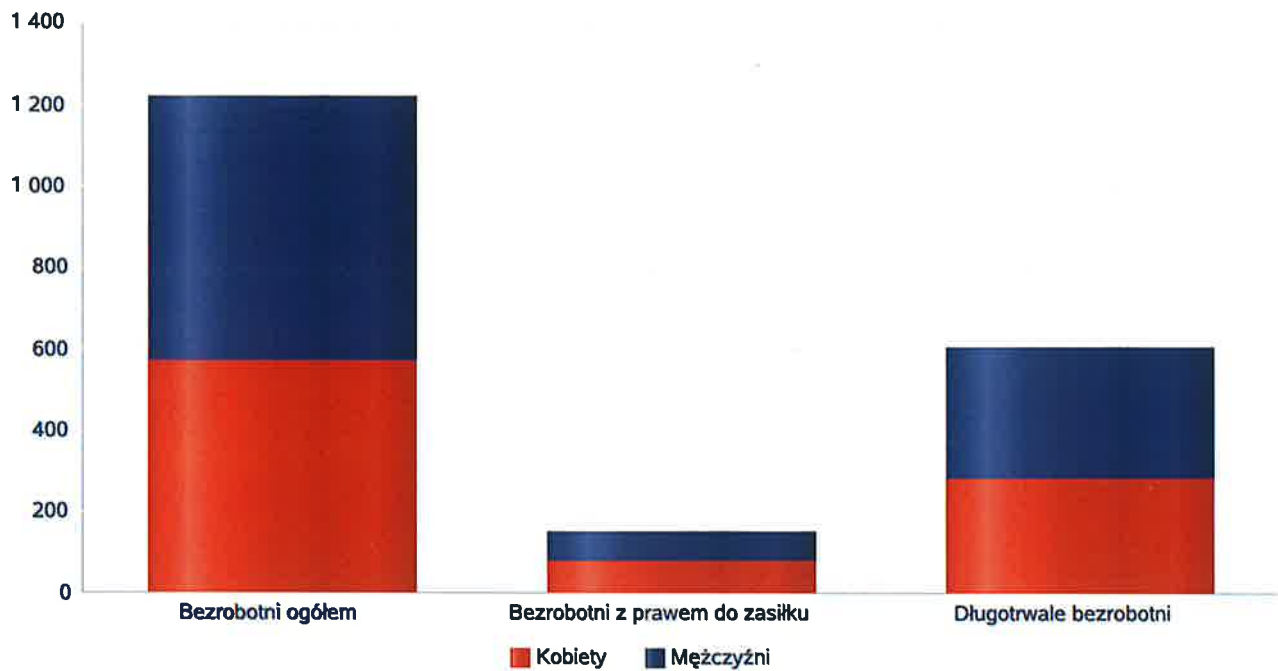
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
10-18	1 001	981
wiek produkcyjny	7 335	6 363
60-64		869
65-74	1 565	1 942
75-79	896	1 279
80+	1 446	2 570

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

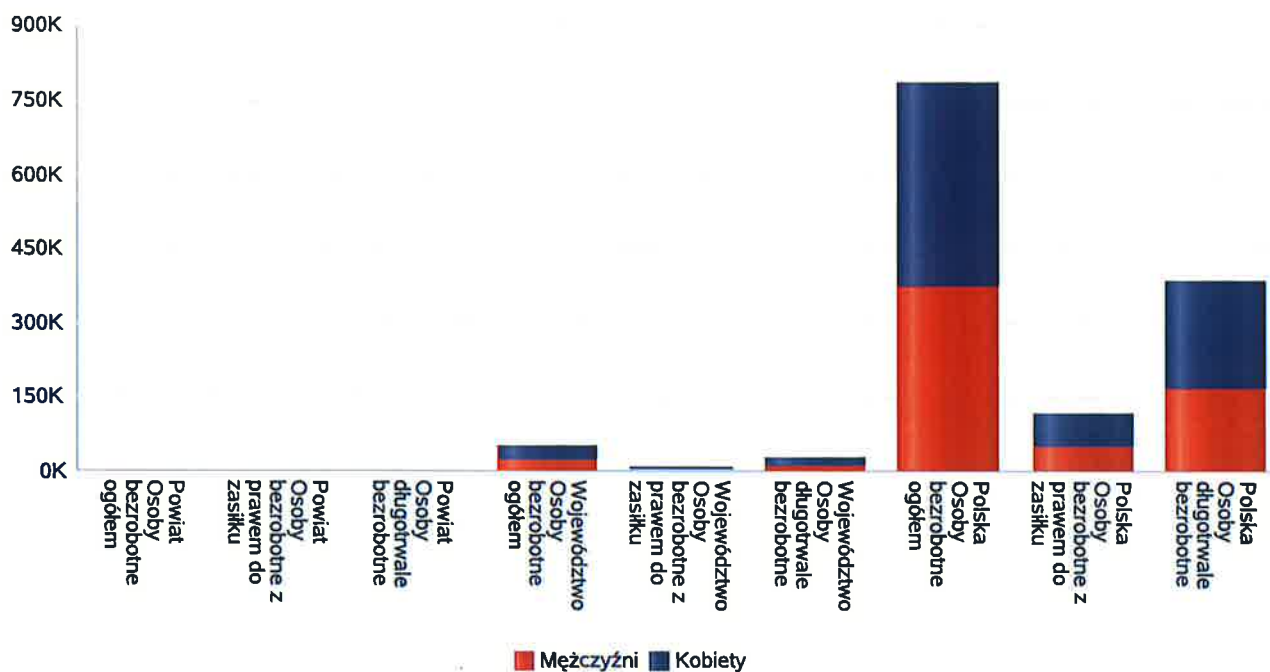
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku (poziom powiatu)

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	1 217	647	570
Bezrobotni z prawem do zasiłku	151	70	81
Długotrwale bezrobotni	605	320	285

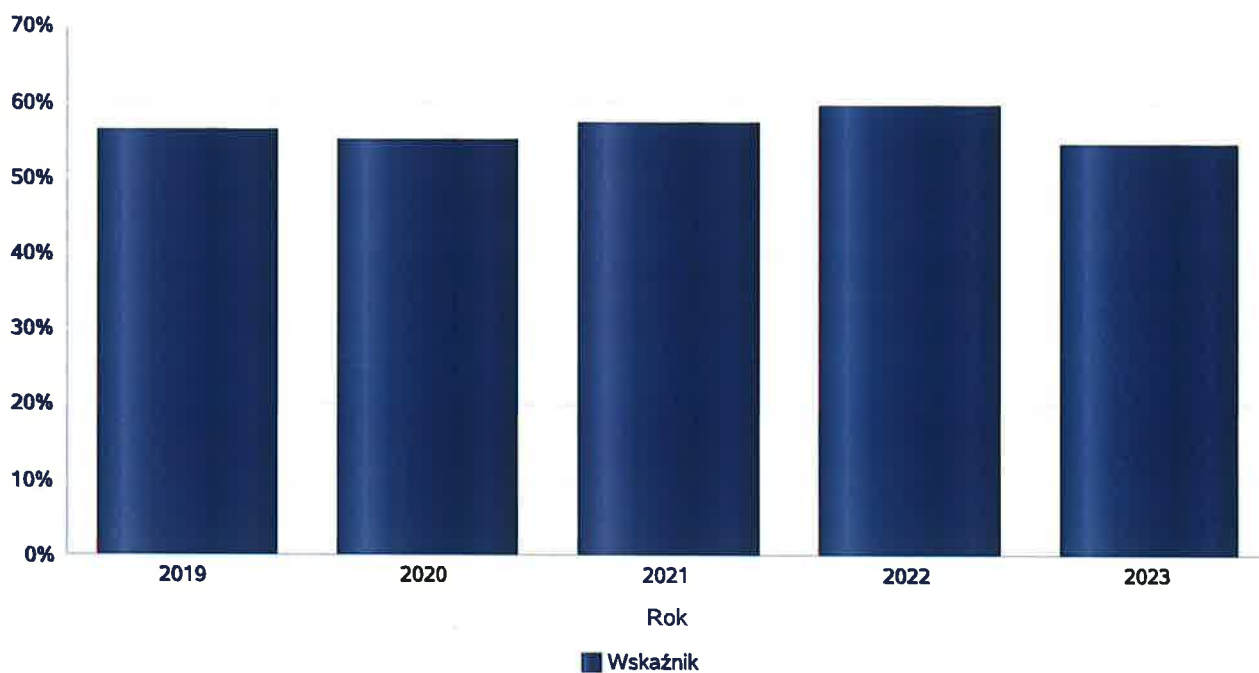
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	570	647	26 770	26 388	413 294	371 950
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	81	70	4 094	3 186	66 197	53 024
Osoby długotrwale bezrobotne	285	320	14 061	12 965	214 781	169 653

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

Rok	Wskaźnik
2019	56%
2020	55%
2021	57%
2022	60%
2023	55%

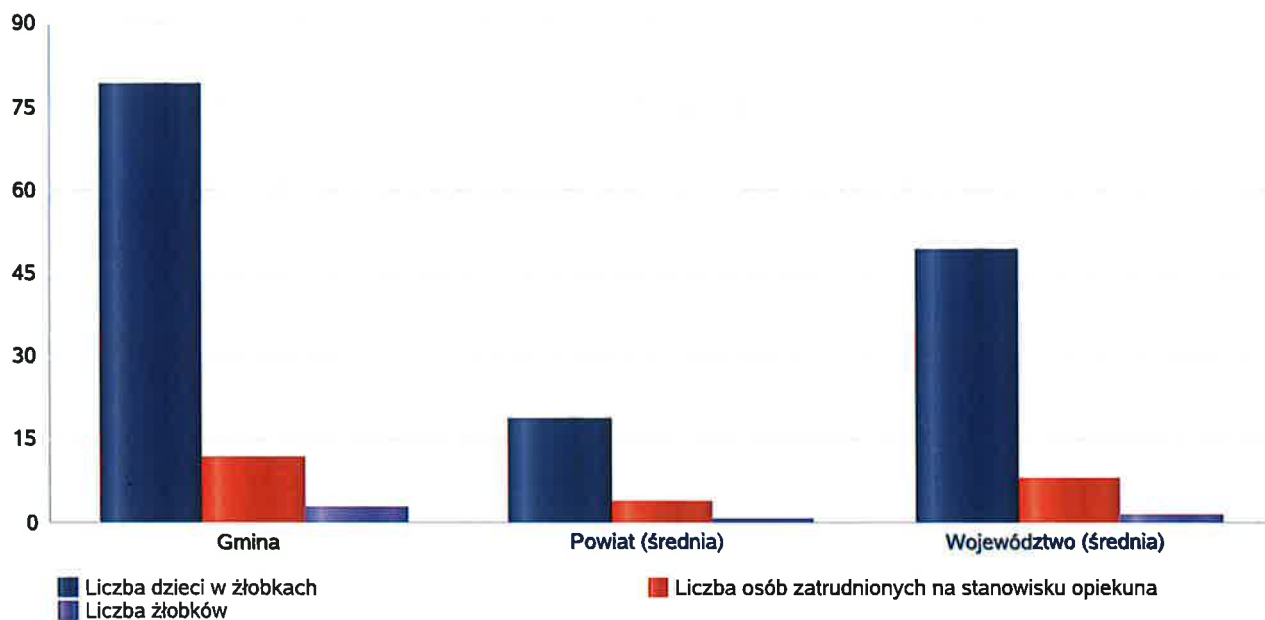

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbowa
Gmina	Liczba dzieci w żłobkach	79,00
Gmina	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	12,00
Gmina	Liczba żłobków	3,00
Powiat (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	18,80
Powiat (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	3,70
Powiat (średnia)	Liczba żłobków	0,90
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	49,38
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	7,94
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	1,38

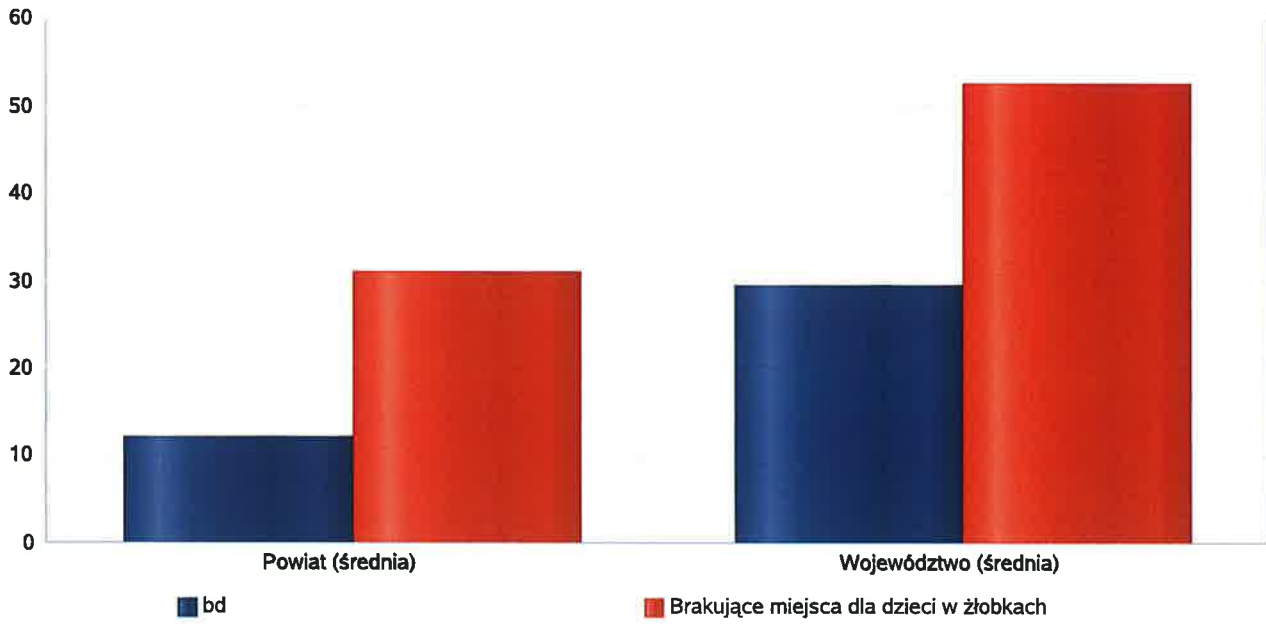
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Powiat (średnia)	bd	12,10
Powiat (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	31,10
Województwo (średnia)	bd	29,44
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	52,47

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA
(stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	975	975	975
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	56	59	40
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	126	118	118
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	4	4	6
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	4	1	1
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	2	2	2
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2023". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Klienci świadczeń pomocy społecznej to osoby, które z różnych przyczyn znajdują się w trudnej sytuacji, a ich rozwiązanie lub zniwelowanie skutków trudności wymaga różnorodnych form wsparcia, od świadczeń pieniężnych poprzez pomoc usługową, umieszczenie w ośrodkach wsparcia, poradnictwo specjalistyczne, pogłębioną pracę socjalną czy też wsparcie asystenta rodziny. Głównym narzędziem w pracy pracowników socjalnych jest wywiad środowiskowy, który służy zgłębieniu przyczyn trudnych sytuacji życiowych. Do głównych powodów trudnej sytuacji życiowej mających wpływ na przyznanie pomocy w 2023 r. znalazły się: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, oraz niepełnosprawność.

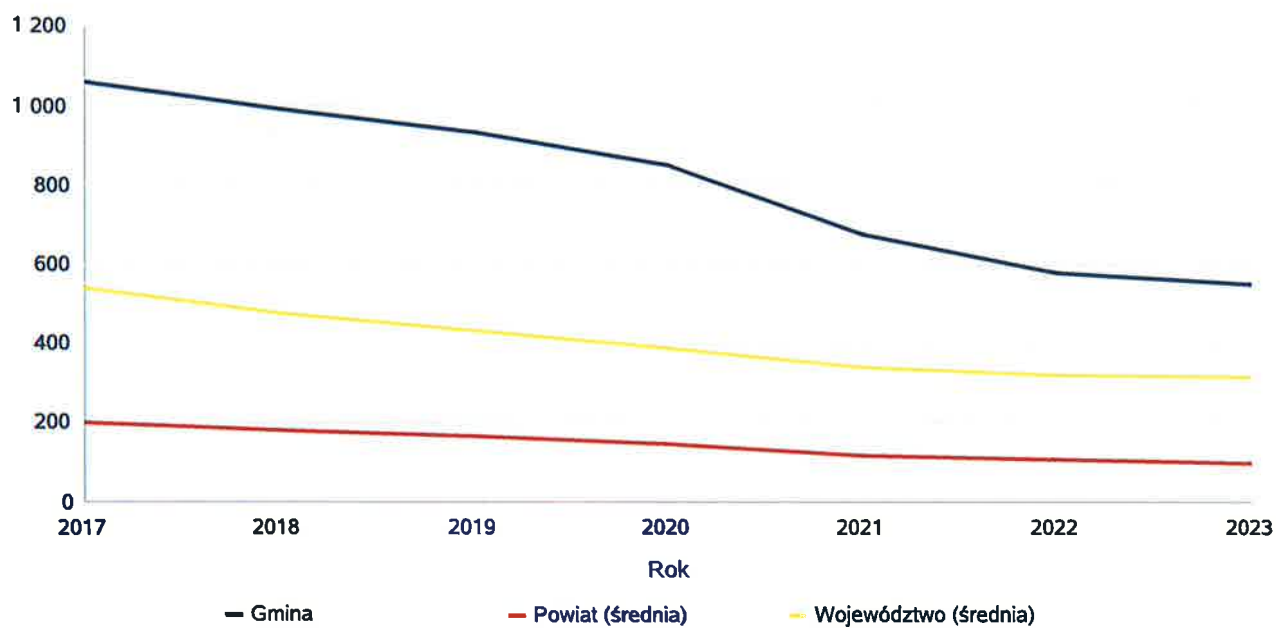
Jak wynika z poniższych informacji liczba osób którym udzielono pomocy i wsparcia zmniejszyła się jednak liczba osób którym przyznano świadczenia kształtuje się na podobnym poziomie w odniesieniu do roku poprzedniego. Zdecydowana większość osób to osoby długotrwale korzystający. W tej grupie najwięcej jest osób w wieku produkcyjnym. Osoby powyżej 60 roku życia korzystają z pomocy głównie w formie usługowej. Liczba przeprowadzonych wywiadów kształtuje się podobnie w porównaniu do roku ubiegłego, jednak zwiększyła się liczba rodzin u których je przeprowadzono (można tłumaczyć to nowymi środowiskami, które do tej pory nie korzystały w tutejszym Ośrodku z pomocy).

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprivacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy, wskaźnika projektów socjalnych.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

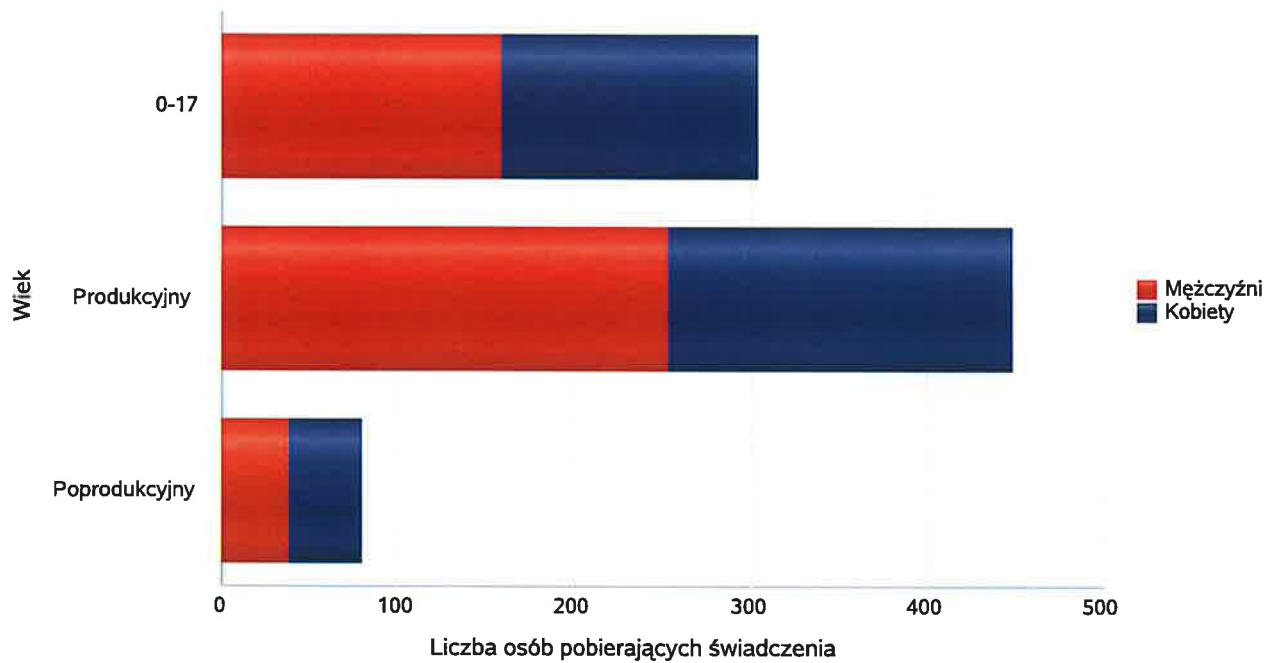
	Liczba świadczeniobiorców						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina	1 061	990	933	849	677	577	550
Powiat (średnia)	201	179	166	147	120	105	98
Województwo (średnia)	539	476	434	388	340	321	318

Liczba świadczeniobiorców

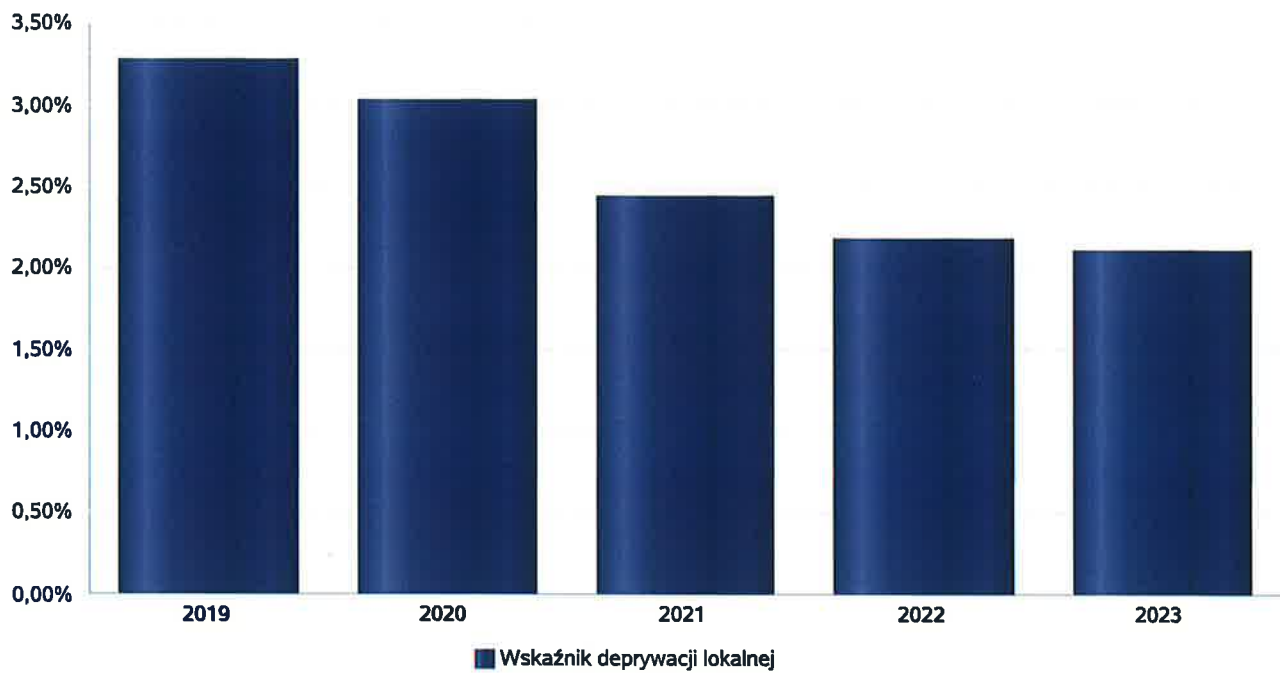
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	304	145	159
Produkcyjny	449	195	254
Poprodukcyjny	80	42	38

Wskaźnik deprivacji lokalnej

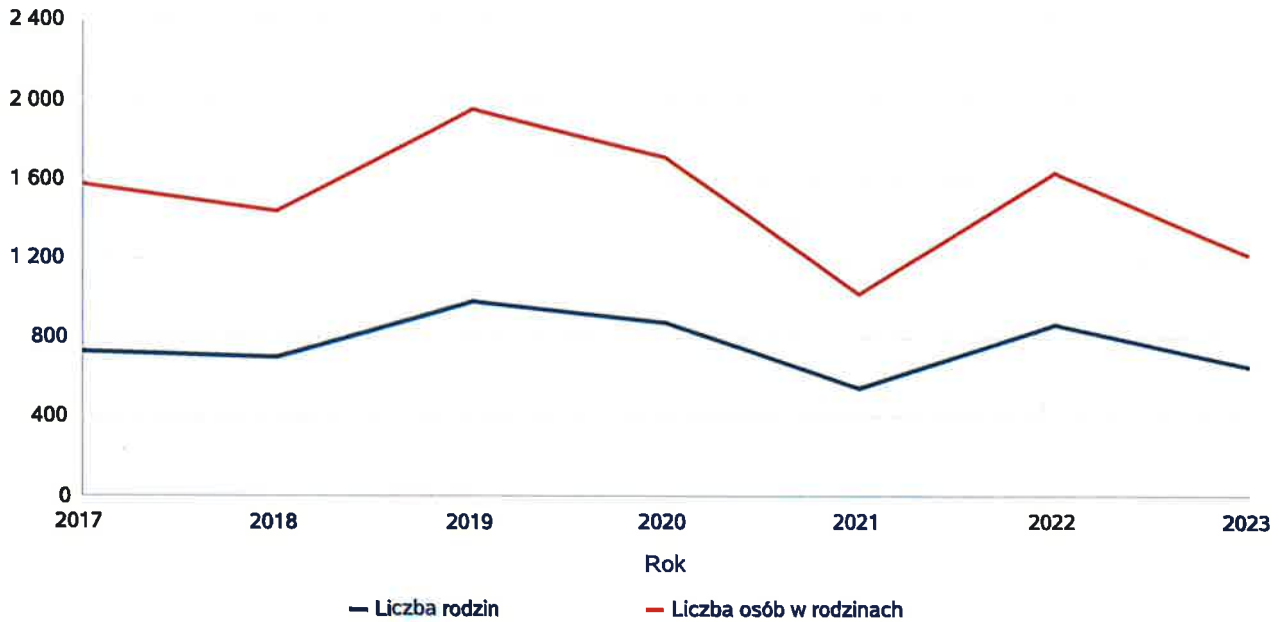
Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2019	3,27%
2020	3,03%
2021	2,45%
2022	2,19%
2023	2,11%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2017	733	1 577
2018	701	1 438
2019	984	1 953
2020	880	1 709
2021	548	1 023
2022	868	1 637
2023	649	1 216

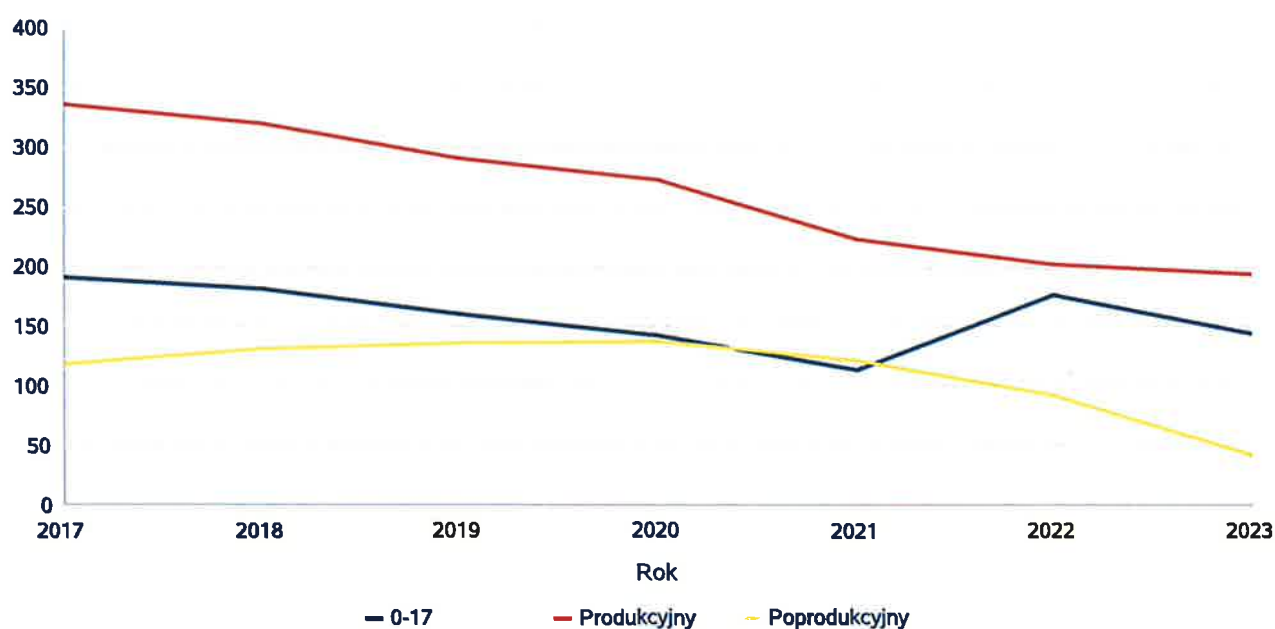
Korzystający z pomocy społecznej

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej

		Liczba kobiet korzystających z pomocy						
Poziom	Wiek	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Łowicz (miejska)	0-17	191	182	161	142	114	177	145
	Produkcyjny	337	321	291	274	223	202	195
	Poprodukcyjny	118	131	136	138	121	92	42
Powiat (średnia)	0-17	44	40	34	29	23	30	27
	Produkcyjny	69	59	53	52	50	39	35
	Poprodukcyjny	20	22	21	20	20	15	8
Województwo (średnia)	0-17	87	85	66	58	48	49	47
	Produkcyjny	174	174	131	121	105	111	94
	Poprodukcyjny	63	74	62	56	52	52	53

Liczba kobiet korzystających z pomocy

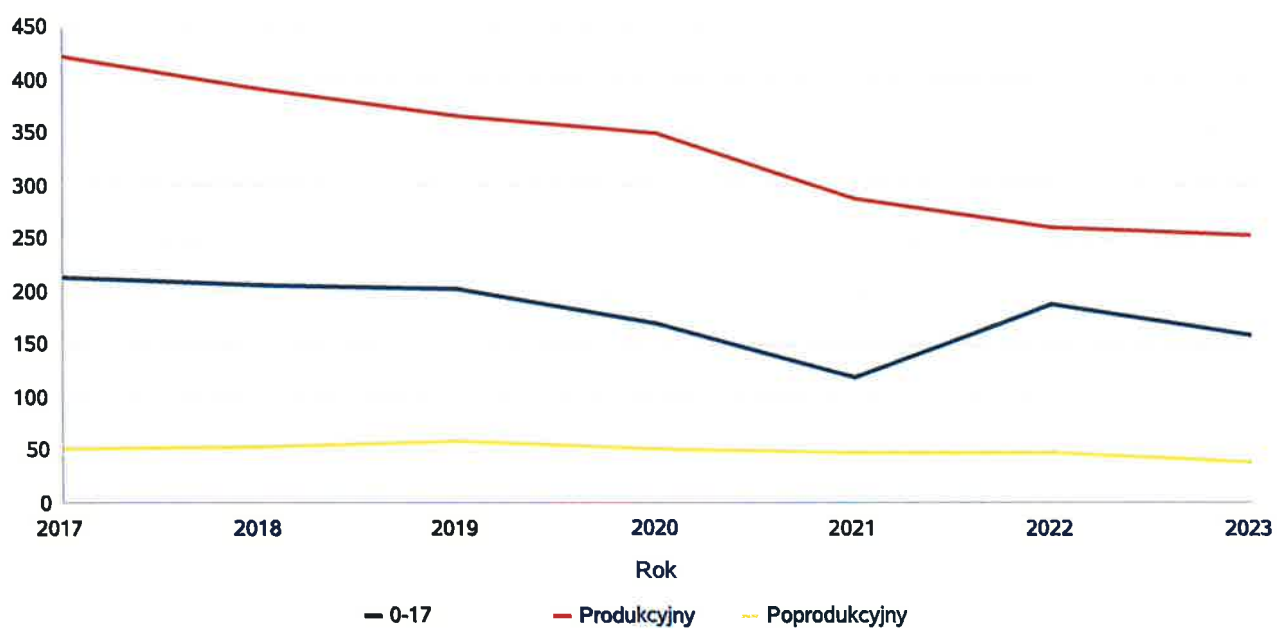

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej

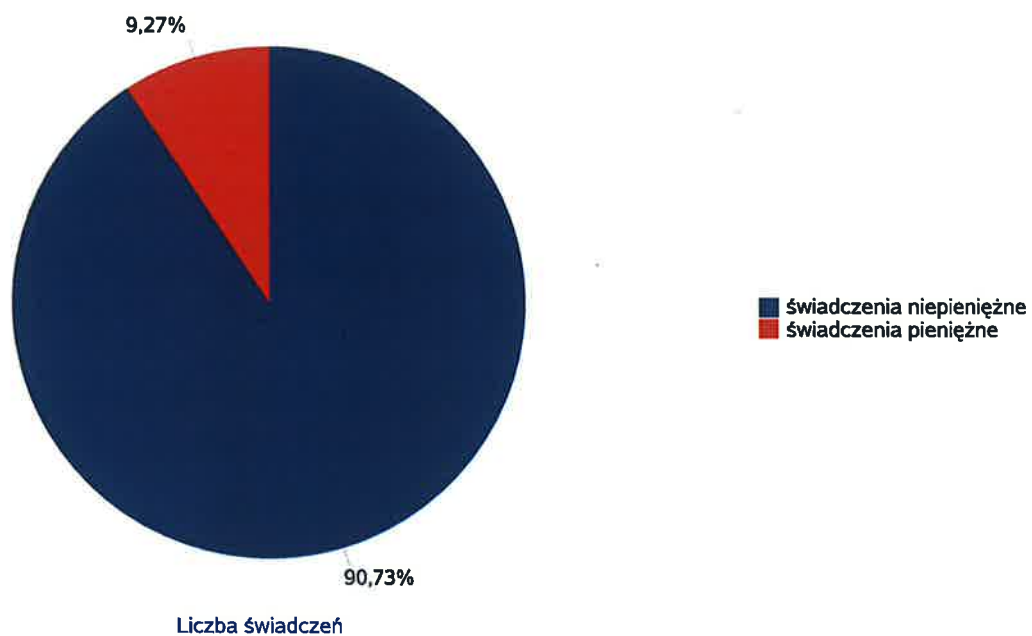
		Liczba mężczyzn korzystających z pomocy						
Poziom	Wiek	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Łowicz (miejska)	0-17	213	206	202	169	118	187	159
	Produkcyjny	422	391	367	350	287	261	254
	Poprodukcyjny	51	53	58	51	48	48	38
Powiat (średnia)	0-17	51	45	41	34	24	30	28
	Produkcyjny	85	76	70	67	71	57	45
	Poprodukcyjny	10	10	11	10	11	10	8
Województwo (średnia)	0-17	92	92	70	62	50	51	49
	Produkcyjny	195	200	155	149	136	123	120
	Poprodukcyjny	23	25	22	21	21	21	22

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej

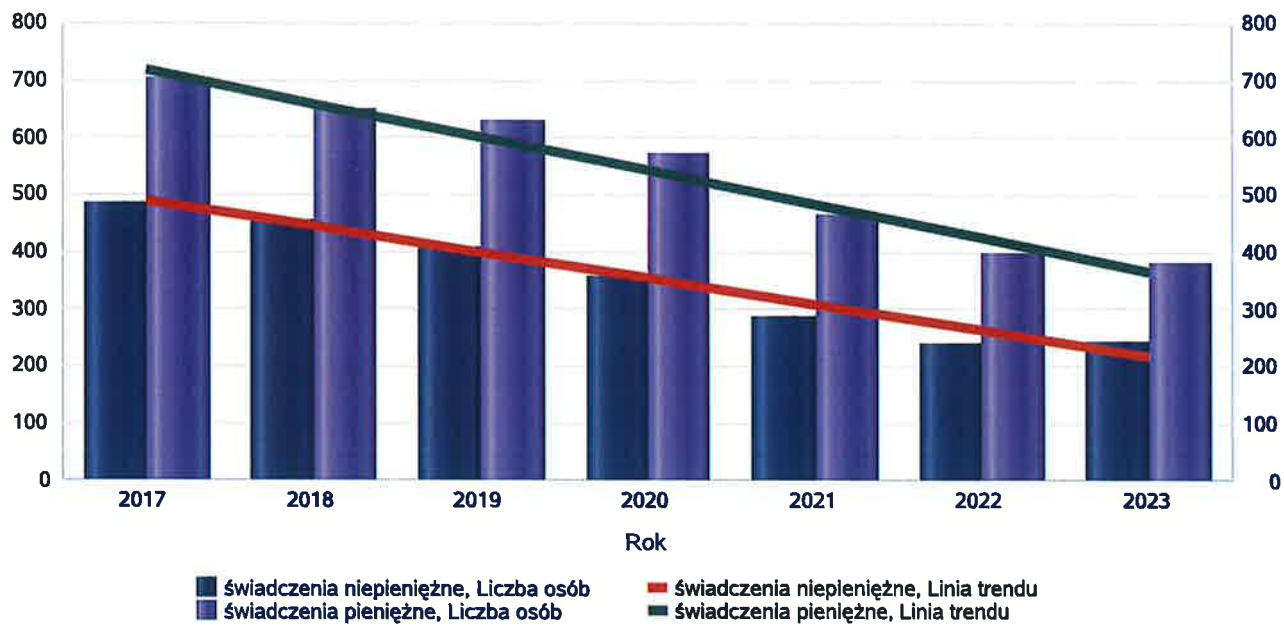
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	34 632
świadczenia pieniężne	3 540

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
świadczenia niepieniężne	484	456	408	356	286	240	244
świadczenia pieniężne	703	651	629	572	464	398	379

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

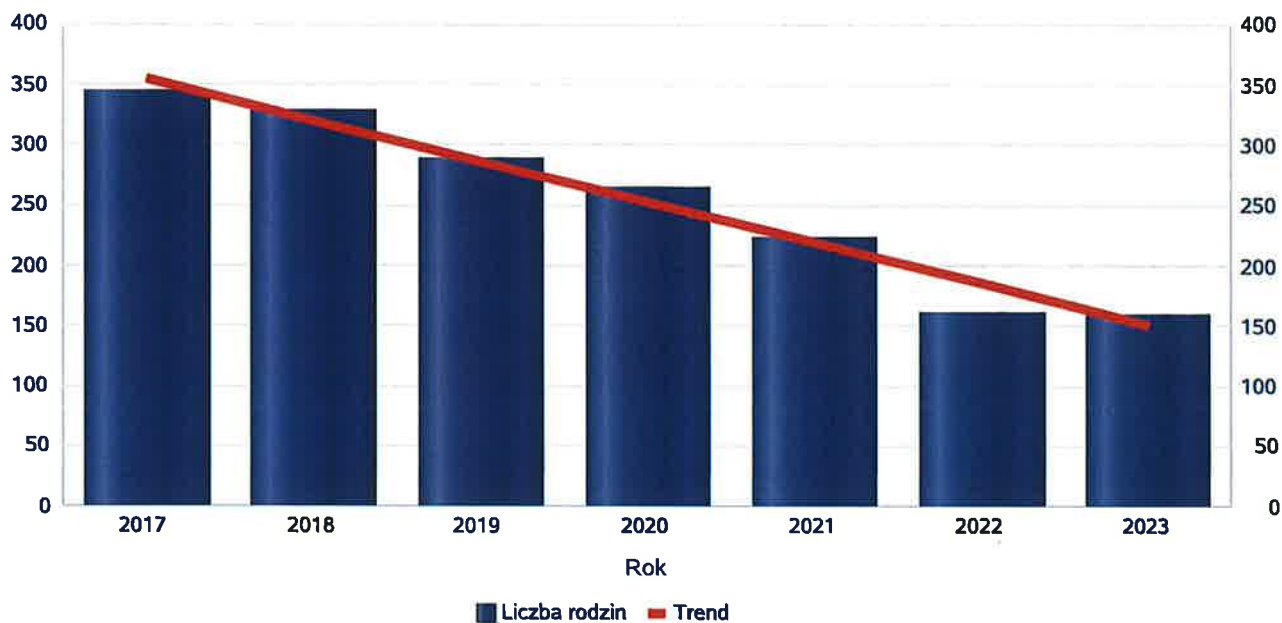

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
świadczenia niepieniężne	344	328	288	265	224	161	160
świadczenia pieniężne	669	628	601	553	456	387	371

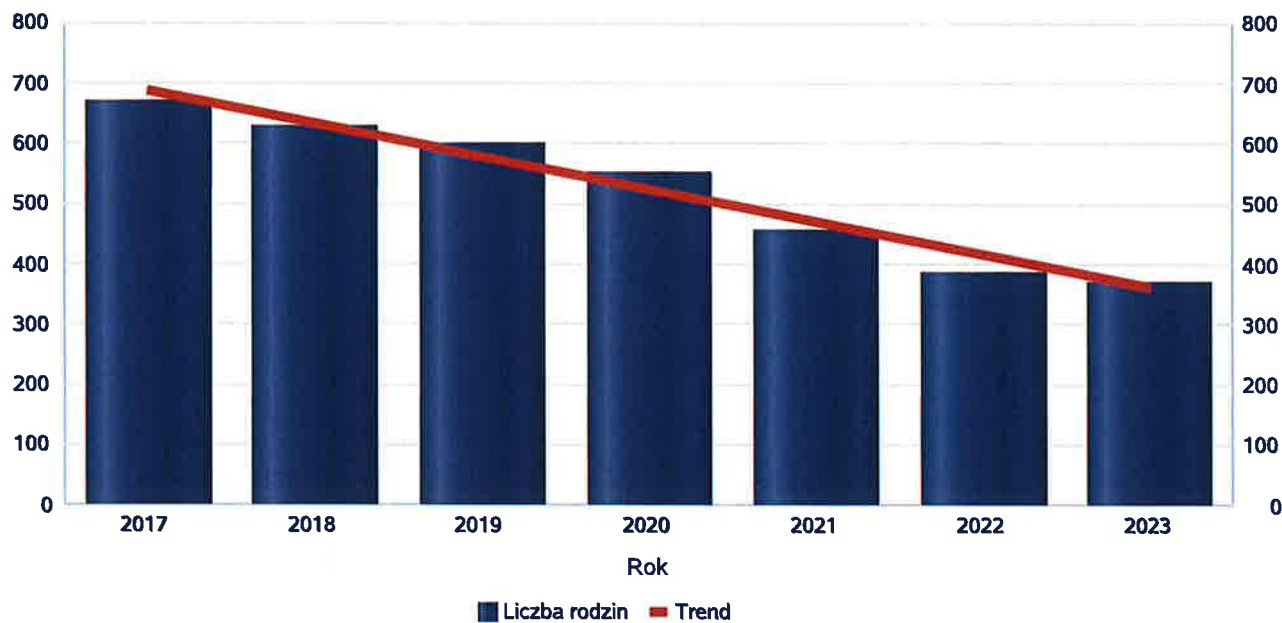
świadczenia niepieniężne

Liczba rodzin

świadczenia pieniężne

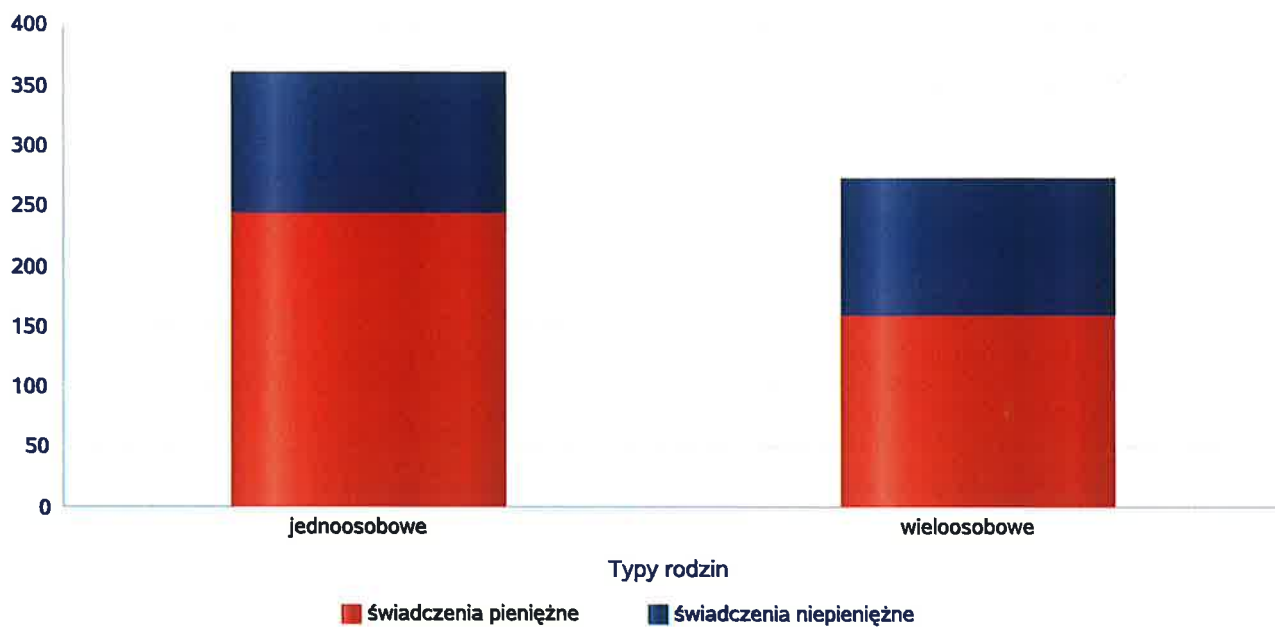
Liczba rodzin

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin

Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	256	244	117
wielooosobowe	195	159	114

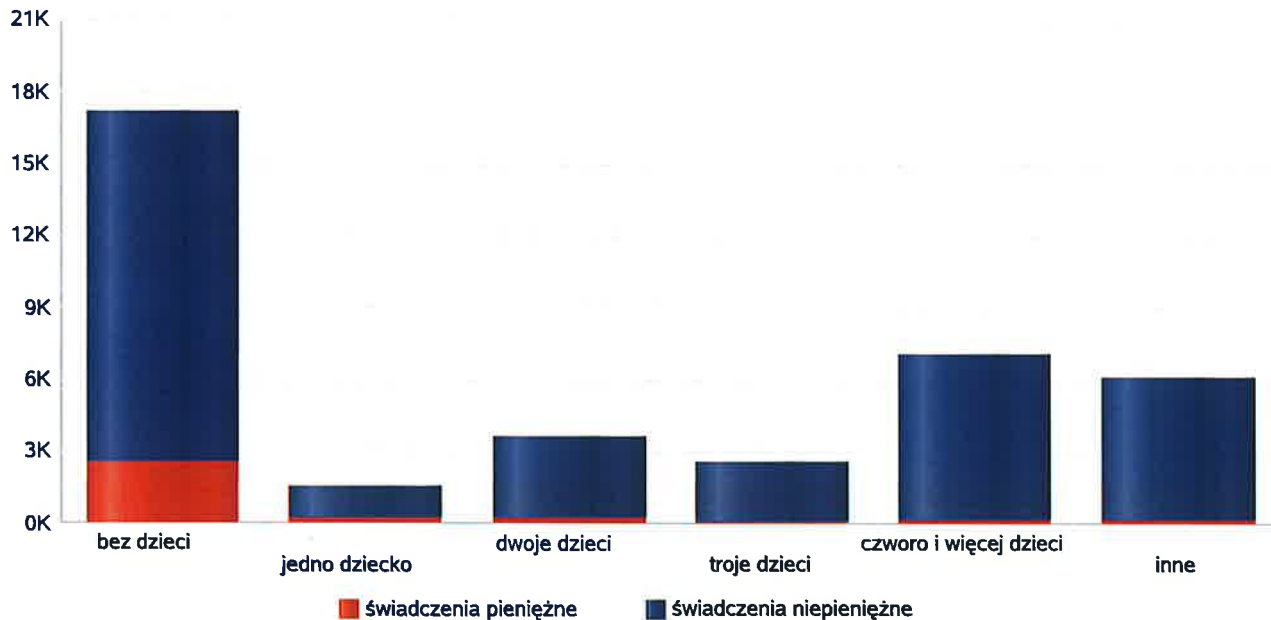
Liczba rodzin pobierających świadczenia

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci

Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	17162	2546	14616
jedno dziecko	1571	251	1320
dwoje dzieci	3658	242	3416
troje dzieci	2582	106	2476
czworo i więcej dzieci	7076	183	6893
inne	6123	212	5911

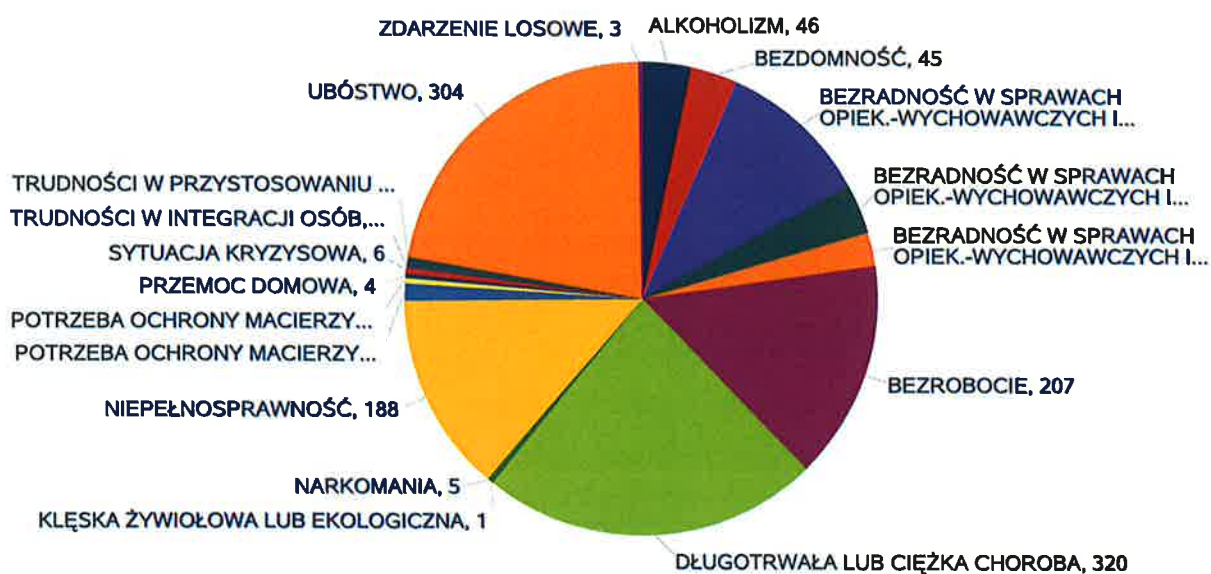
Liczba świadczeń

Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielania pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	320
UBÓSTWO	304
BEZROBOCIE	207
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	188
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	146
ALKOHOLIZM	46
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	46
BEZDOMNOŚĆ	45
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIELNE	32
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	16
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	9
SYTUACJA KRYZYSOWA	6
NARKOMANIA	5
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIELNOŚCI	5
PRZEMOC DOMOWA	4
ZDARZENIE LOSOWE	3
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	1
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY (art. 7 pkt 11)	1

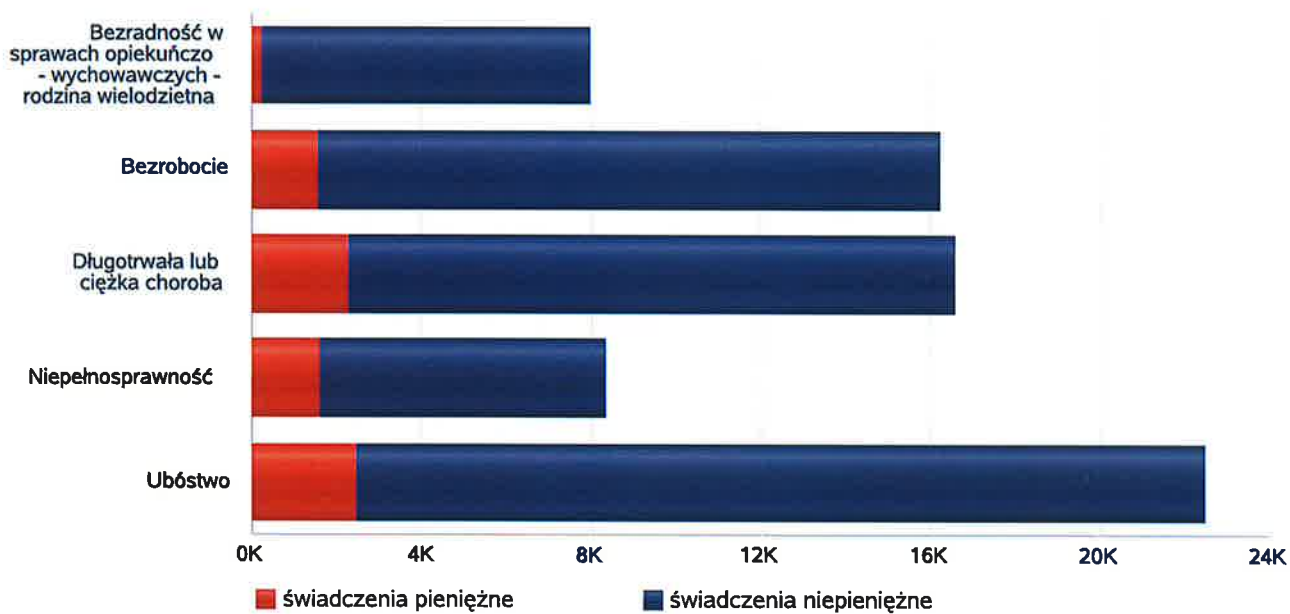
Powody udzielania pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń w roku

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Ubóstwo	22 474	20 001	2 473
Długotrwała lub ciężka choroba	16 576	14 321	2 255
Bezrobocie	16 219	14 697	1 522
Niepełnosprawność	8 297	6 717	1 580
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych - rodzina wielodzietna	7 944	7 710	234

Liczba świadczeń

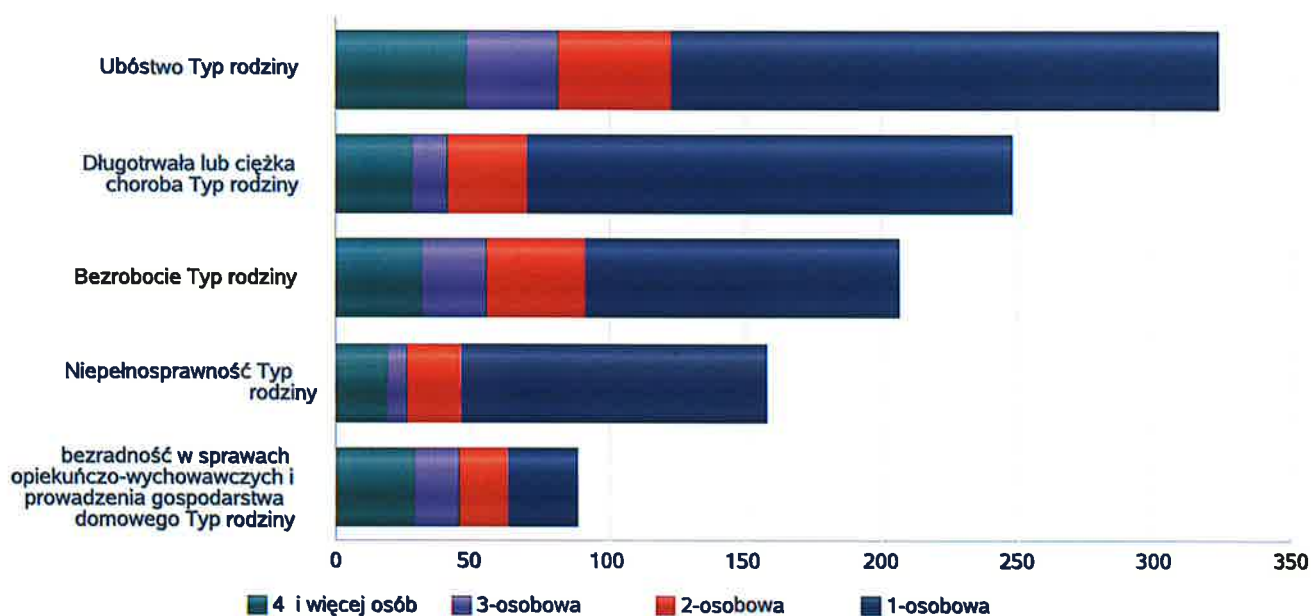

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	323	200	42	33	48
Długotrwała lub ciężka choroba	248	178	29	13	28
Bezrobocie	206	115	36	23	32
Niepełnosprawność	158	112	20	7	19
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	88	25	18	16	29

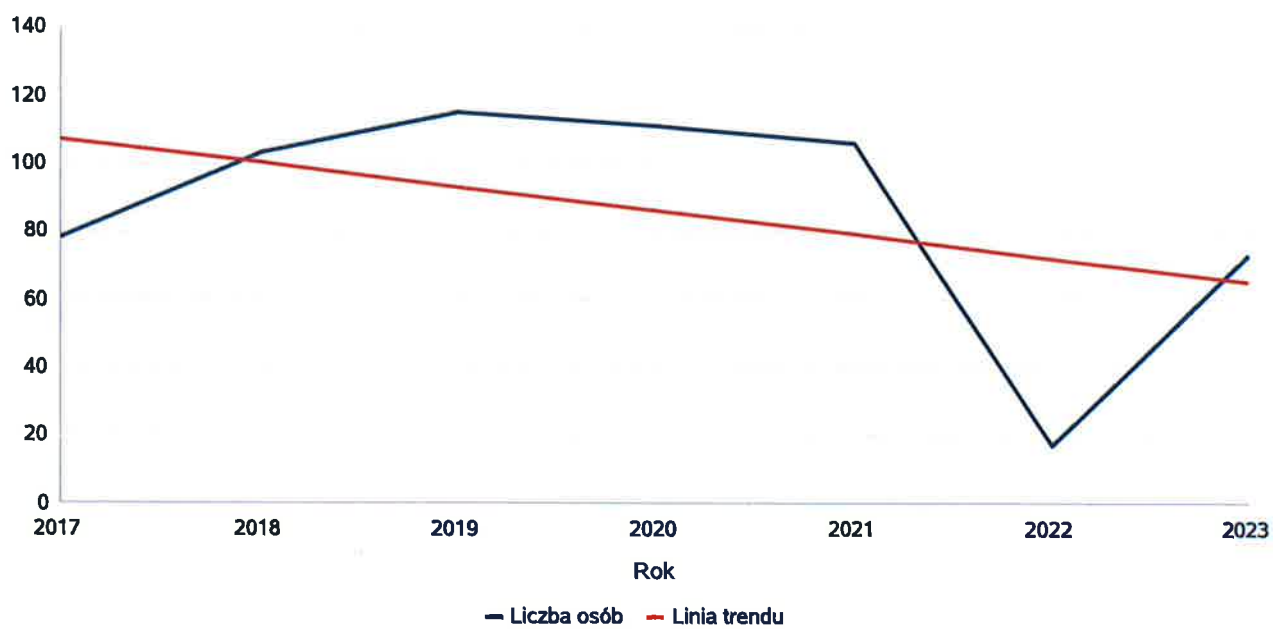
Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2017	78
2018	103
2019	115
2020	111
2021	106
2022	17
2023	73

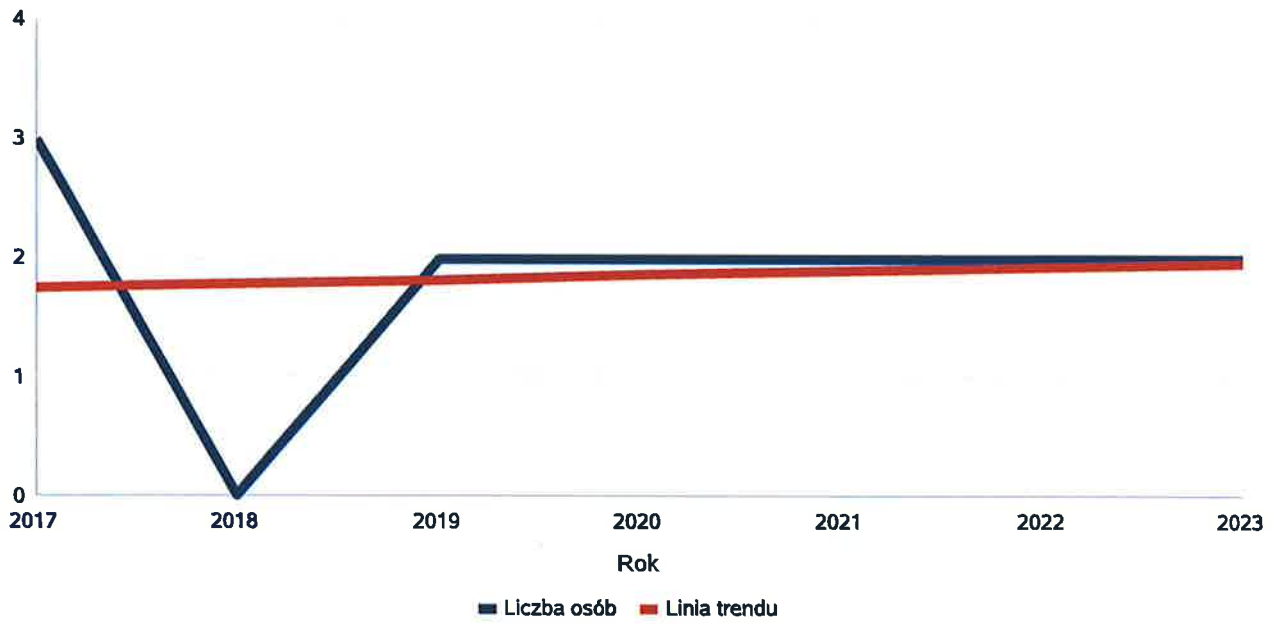
Liczba osób

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

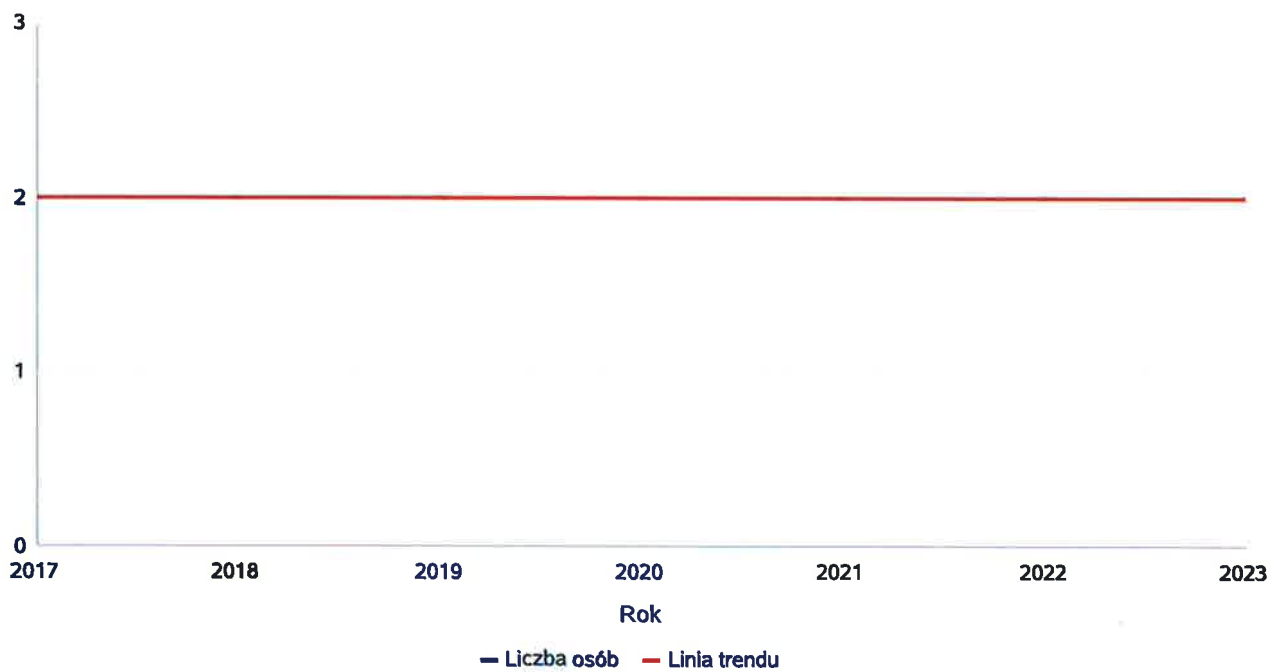
Rok	Liczba osób
2017	3
2018	0
2019	2
2020	2
2021	2
2022	2
2023	2

Liczba osób

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

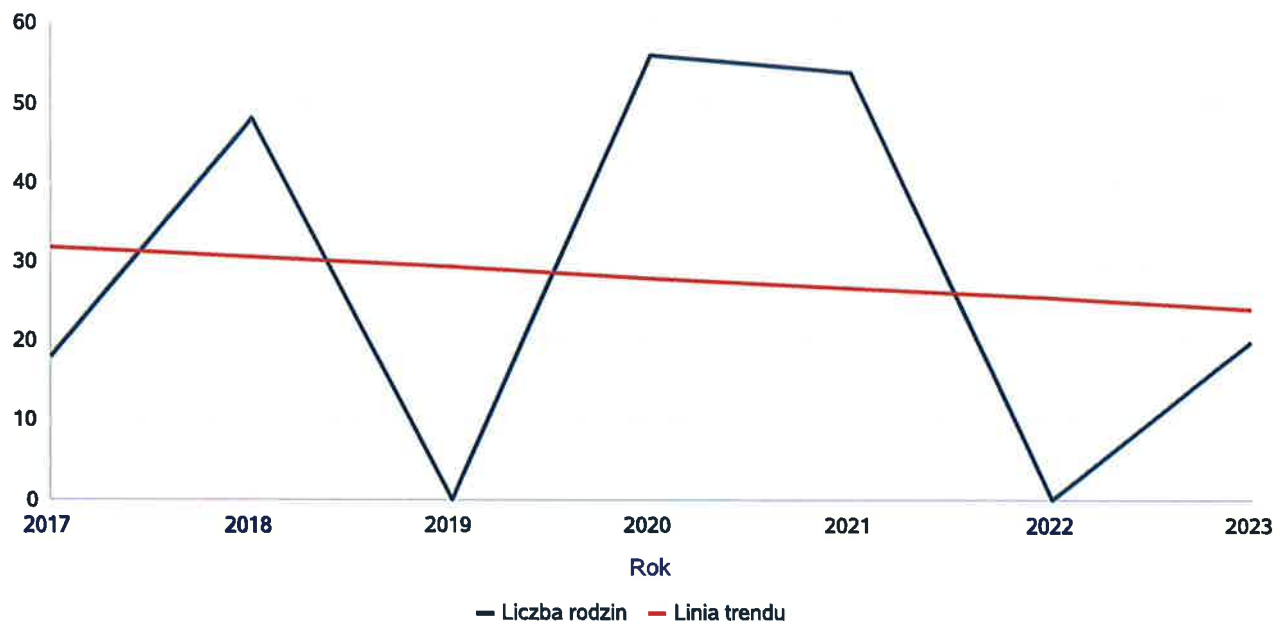
Rok	Liczba osób
2017	2
2018	2
2019	2
2020	2
2021	2
2022	2
2023	2

Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego

Rodzaj	Liczba rodzin w latach						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Poradnictwo specjalistyczne	18	48	0	56	54	0	20

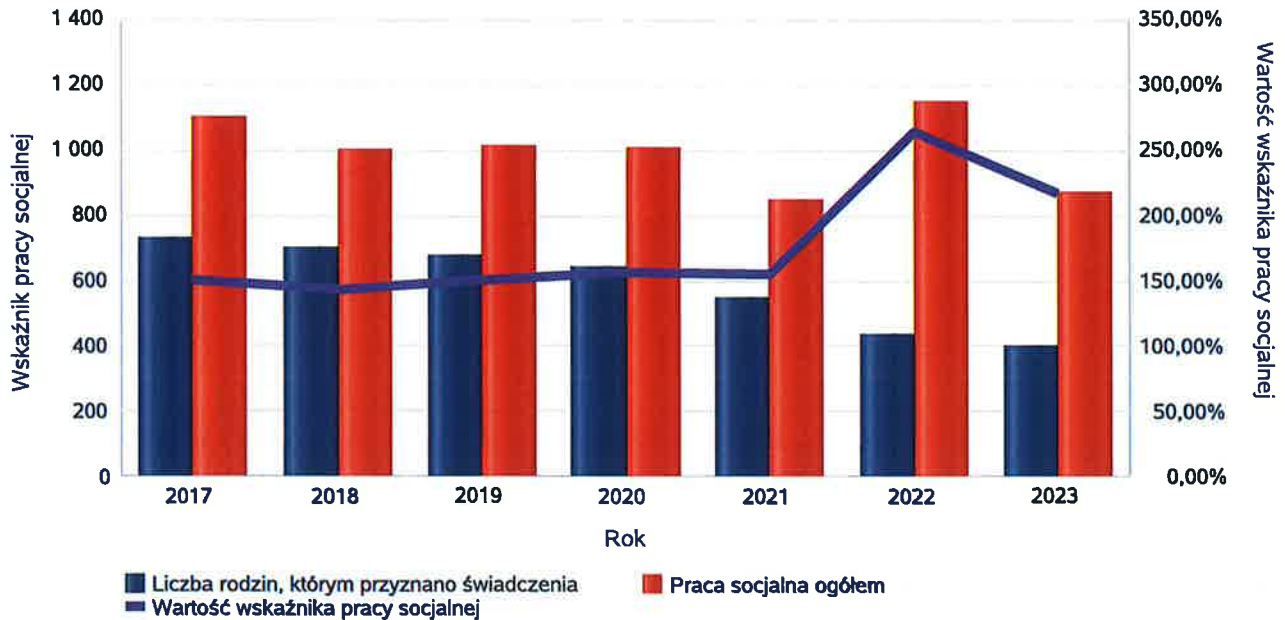
Liczba rodzin

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wskaźnik pracy socjalnej	150,41%	142,80%	150,15%	156,94%	154,66%	264,98%	216,87%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	732	701	676	641	547	434	403
Praca socjalna ogółem	1 101	1 001	1 015	1 006	846	1 150	874

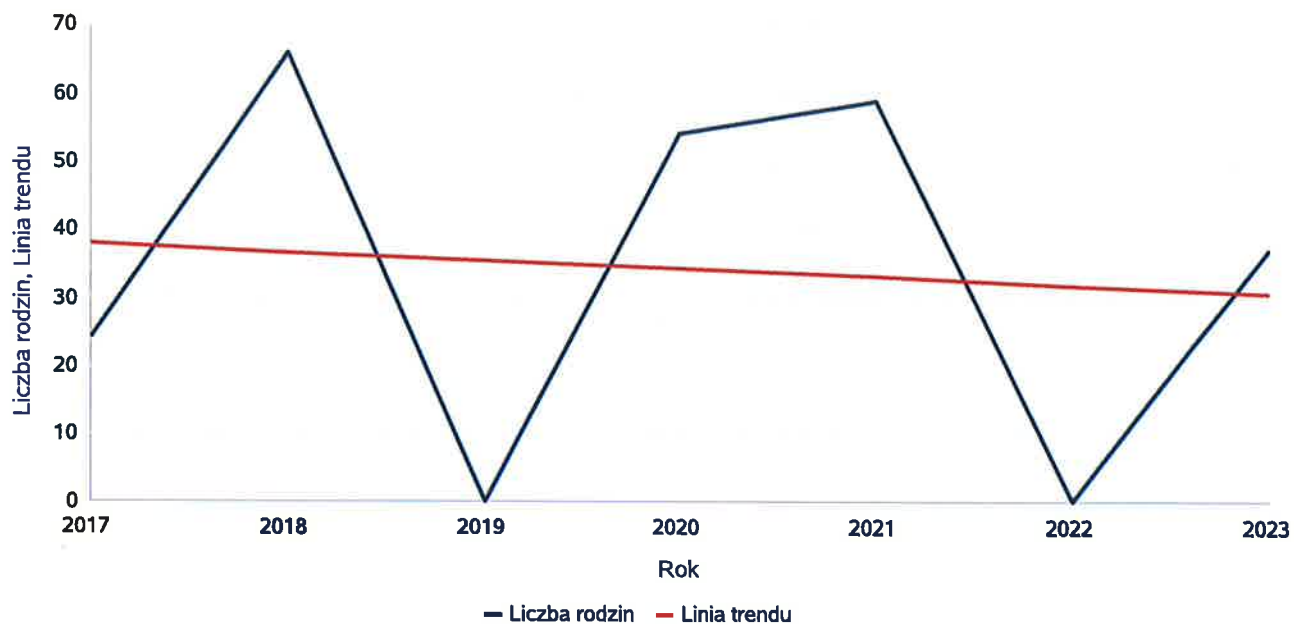
Wskaźnik pracy socjalnej

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

	Liczba rodzin						
Udzielone świadczenia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Interwencja kryzysowa	24	66	0	54	59	0	37

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

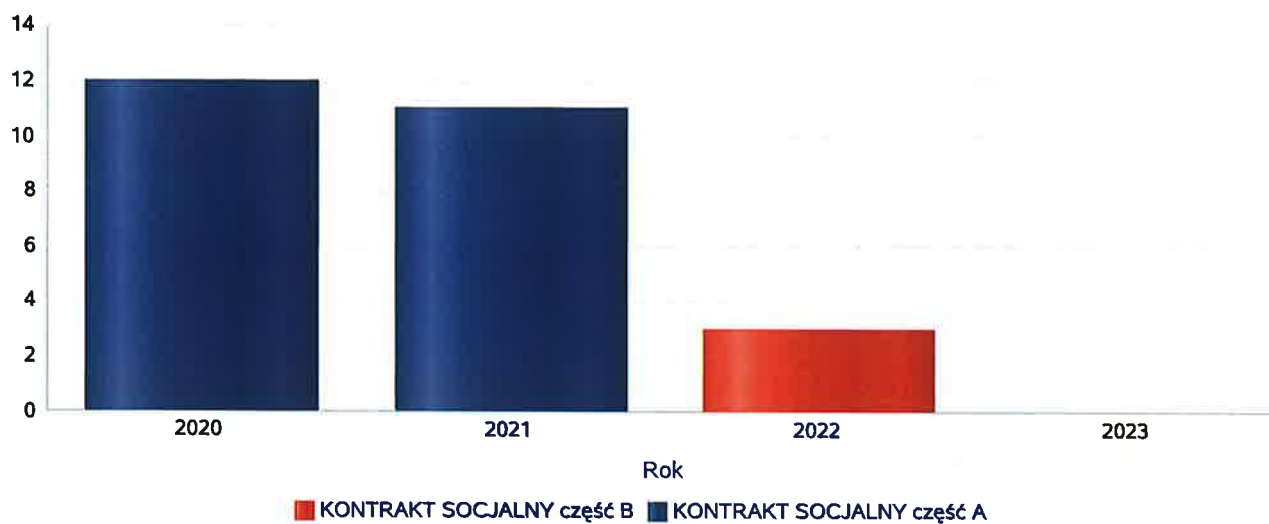

Kontrakt socjalny

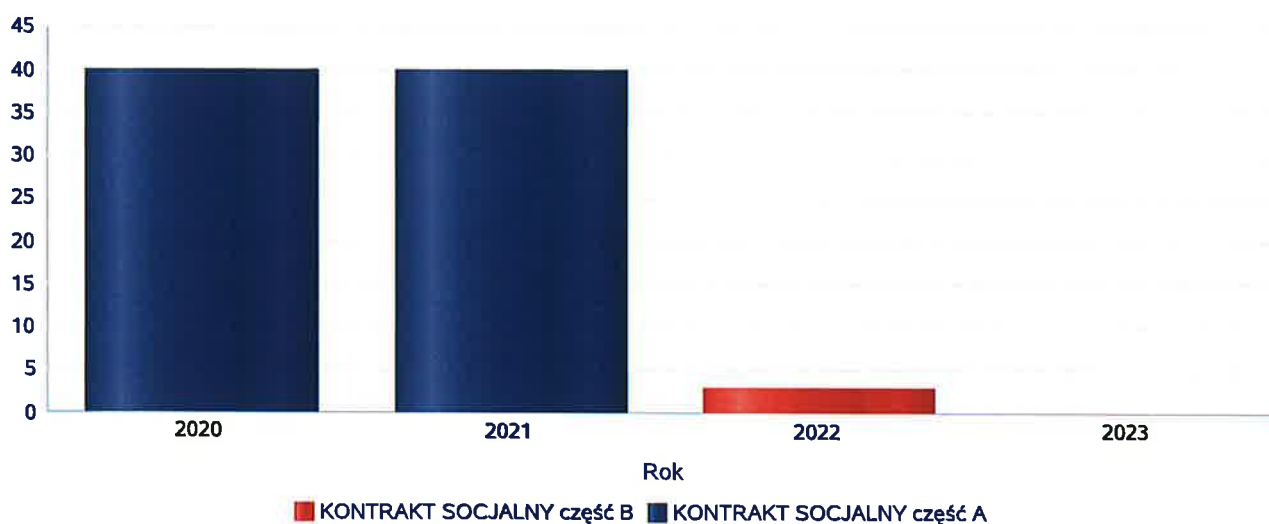
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2020	KONTRAKT SOCJALNY część A	12	40
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2021	KONTRAKT SOCJALNY część A	11	40
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2022	KONTRAKT SOCJALNY część A	0	0
	KONTRAKT SOCJALNY część B	3	3
2023	KONTRAKT SOCJALNY część A	0	0
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0

Liczba kontraktów/projektów

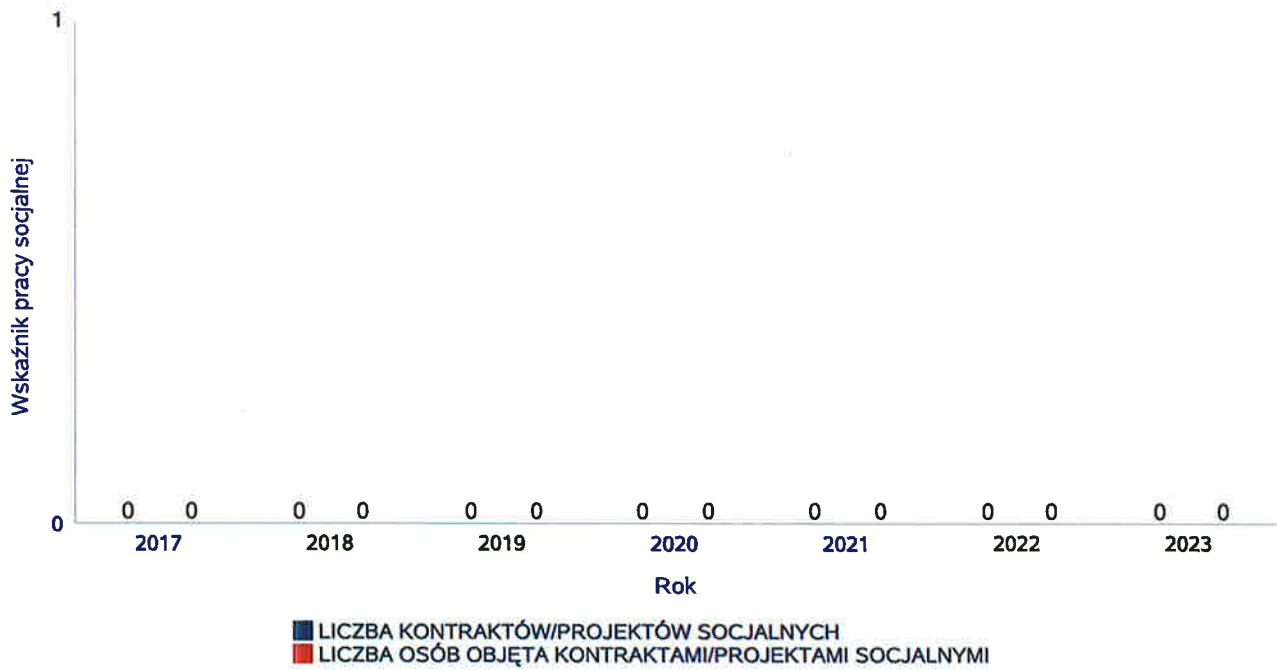
Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi

Liczba projektów socjalnych w odniesieniu do liczby osób nimi objętych

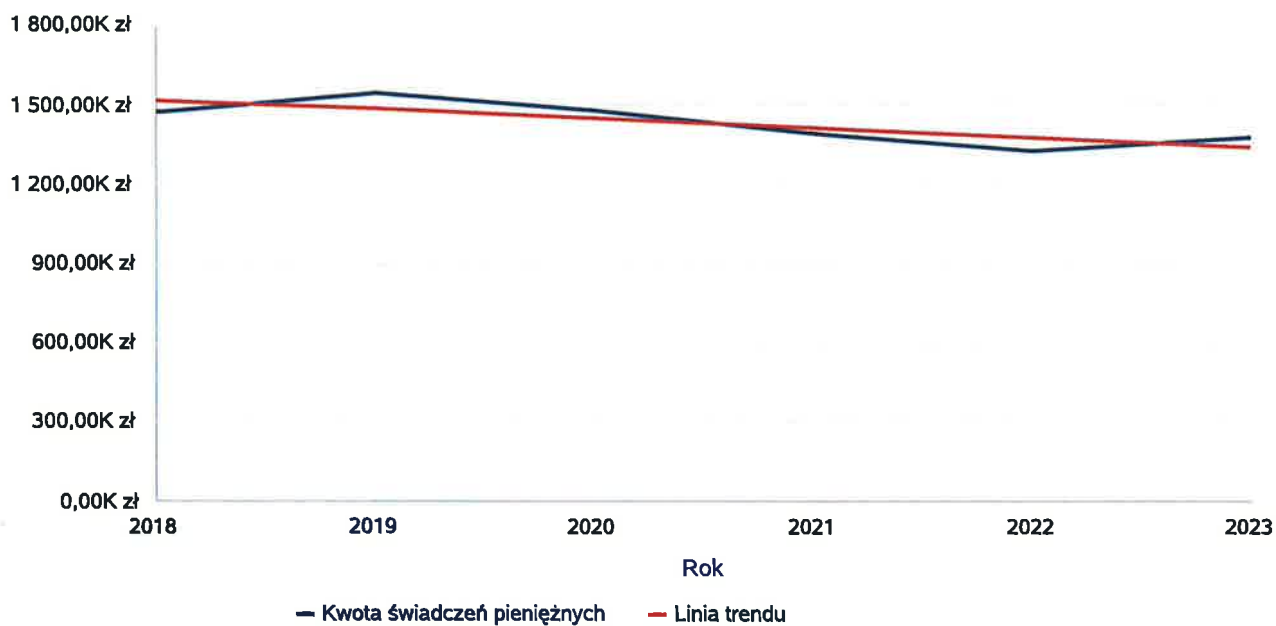
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH	0	0	0	0	0	0	0
LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI SOCJALNYMI	0	0	0	0	0	0	0

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2018	1 473 739,53 zł
2019	1 542 615,38 zł
2020	1 477 475,32 zł
2021	1 390 944,52 zł
2022	1 327 728,34 zł
2023	1 374 327,87 zł

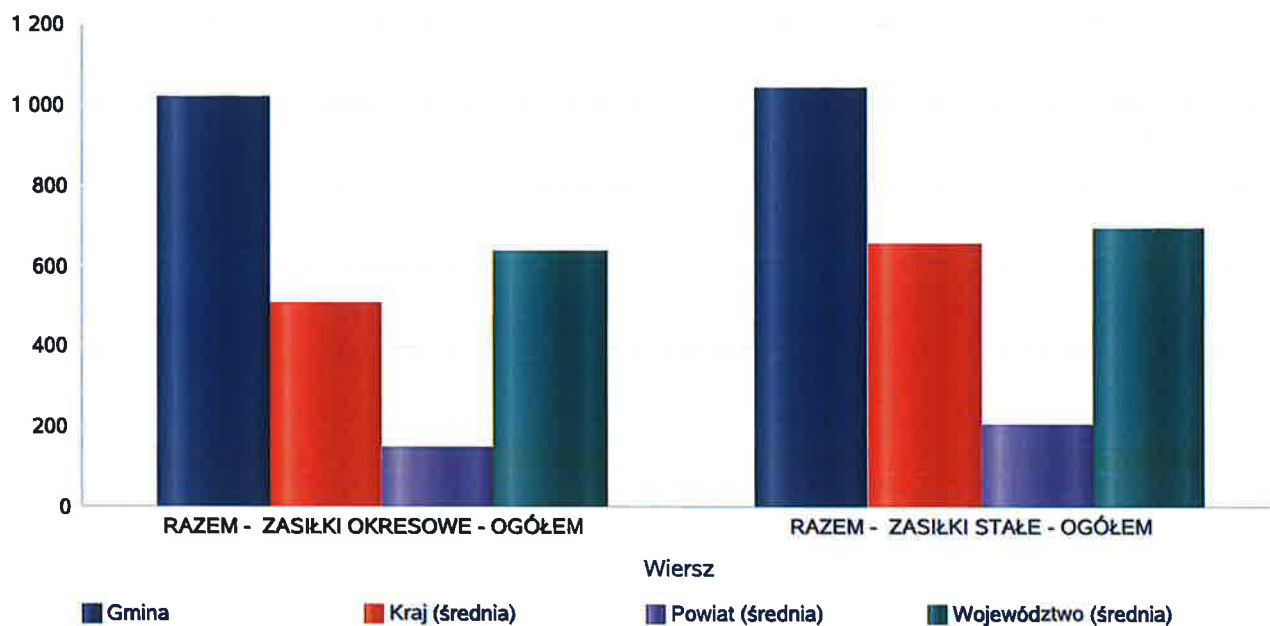
Kwota świadczeń pieniężnych

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	1 019
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	1 045
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	148
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	204
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	637
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	693
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	510
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	655

Liczba świadczeń

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	1 100	874	874
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	577	550	550
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	381	341	341
Wiek 0-17	4	146	151	151
Wiek produkcyjny *	5	346	348	348
Wiek poprodukcyjny **	6	154	132	132
Liczba rodzin	7	434	403	403
Liczba osób w rodzinach	8	1 978	810	810
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	332	329	329
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	192	170	170
Wiek 0-17	11	67	74	74
Wiek 18-59	12	166	173	173
Wiek 60 lat i więcej	13	99	82	82
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	2 035	2 054	2 054
Liczba rodzin	15	434	628	628
Liczba osób w rodzinach	16	842	1 101	1 101
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	3	3	5
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	3	3	5

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

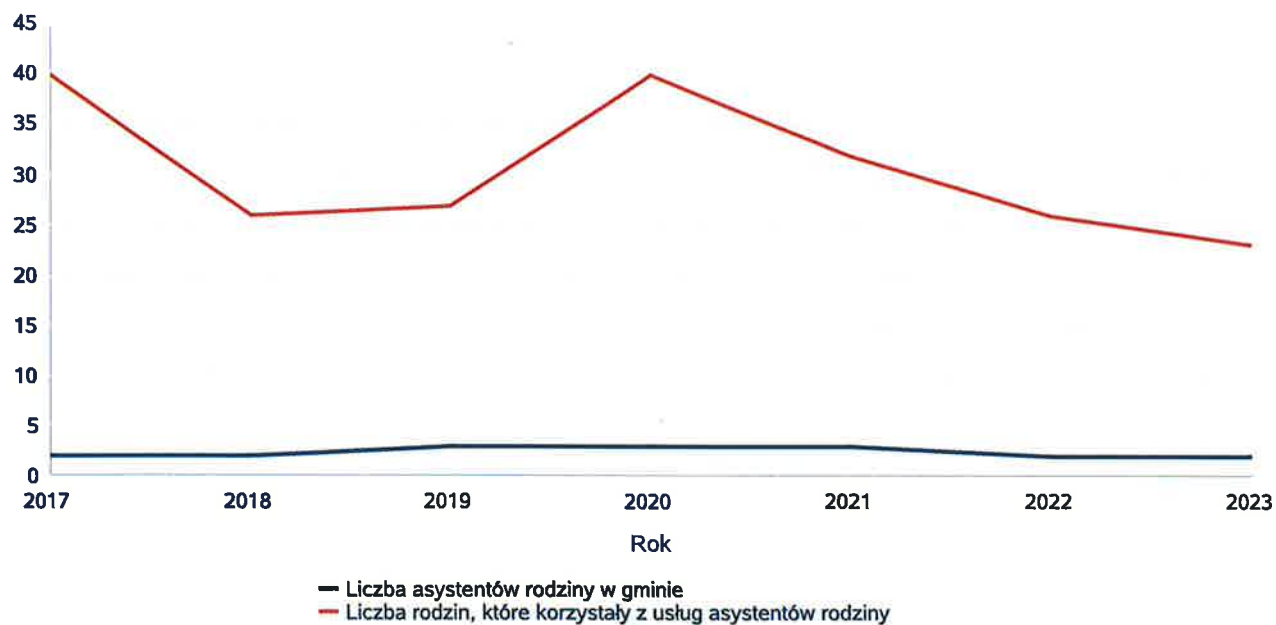
3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR

Na podstawie zebranych informacji daje się zauważyć wzrost świadczeń w formie usługowej, natomiast ilość świadczeń pieniężnych utrzymuje się na podobnym poziomie. Wyraźny wzrost widać jedynie w ilości wypłaconych zasiłków celowych i okresowych. Odpłatność gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej dotyczyła 51 osób. W gminie funkcjonowało 2 asystentów rodziny, którzy objęli swoją opieką 23 rodziny. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w podziale na zasiłki stałe, okresowe oraz celowe, liczby asystentów rodziny, liczby rodzin wspieranych i liczby osób objętych pracą asystenta rodziny.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba asystentów rodziny w gminie	2	2	3	3	3	2	2
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	40	26	27	40	32	26	23

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
 GMINA - ZADANIA OPS, CUS ORAZ MOPS, MOPR
 wypełniają wyłącznie gminy i miasta na prawach powiatu
 w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIĘK STAŁY				
Liczba osób	1	104	99	99
Kwota świadczeń w złotych	2	631 140	610 255	610 255
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	90	91	91
Kwota świadczeń w złotych	4	578 446	571 731	571 731
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	14	11	11
Kwota świadczeń w złotych	6	52 694	38 524	38 524
ZASIĘK OKRESOWY				
Liczba osób	7	177	170	170
Kwota świadczeń w złotych	8	421 232	384 578	384 578
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	144	142	142
Kwota świadczeń w złotych	10	359 227	309 451	309 451
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	28	42	42
Kwota świadczeń w złotych	12	34 467	50 527	50 527
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	10	16	16
Kwota świadczeń w złotych	14	9 325	15 396	15 396
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	2	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	4 147	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIĘK CELOWY				
Liczba osób	19	292	318	318
Kwota świadczeń w złotych	20	269 339	362 875	362 875
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIĘK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIĘK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	211	238	238
Kwota świadczeń w złotych	22	194 550	264 870	264 870
ZASIĘK CELOWY PRYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓŁEM				
Liczba osób	25	208	312	312
Kwota świadczeń w złotych	26	140 146	164 377	164 377
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI (z wyłączeniem posiłków przyznanych doraźnie dzieciom i młodzieży/MRIPS-03, dział 1B, wiersz 25)				
Liczba osób	27	149	150	150
Kwota świadczeń w złotych	28	63 413	76 420	76 420
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wleolotniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	208	213	213
Kwota świadczeń w złotych	30	140 146	164 377	164 377
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	148	151	151
Kwota świadczeń w złotych	32	63 413	76 420	76 420
SCHRONIENIE - OGÓŁEM				
Liczba osób	33	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	6	4	4
Kwota świadczeń w złotych	38	15 650	10 890	10 890
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	52	51	51
Kwota świadczeń w złotych	40	1 566 287	2 087 825	2 087 825
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	26	23	23
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	2	2	2
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	345 573	462 798	600 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

W 2023 r. znacznie zmniejszyła się liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 2023 r. zasiłki rodzinne otrzymało 765 dzieci, a w 2022 r. 1026 dzieci, w przypadku funduszu alimentacyjnego liczba osób uprawnionych w 2023

r. wyniosła 197, a w 2022 r. - 223. W 2023 r. wypłacono 144 jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, o której mowa w art. 22a ustawy o świadczeniach rodzinnych, jest to znaczny spadek w porównaniu do 2022 r. kiedy to wypłacono 164 zapomogi.

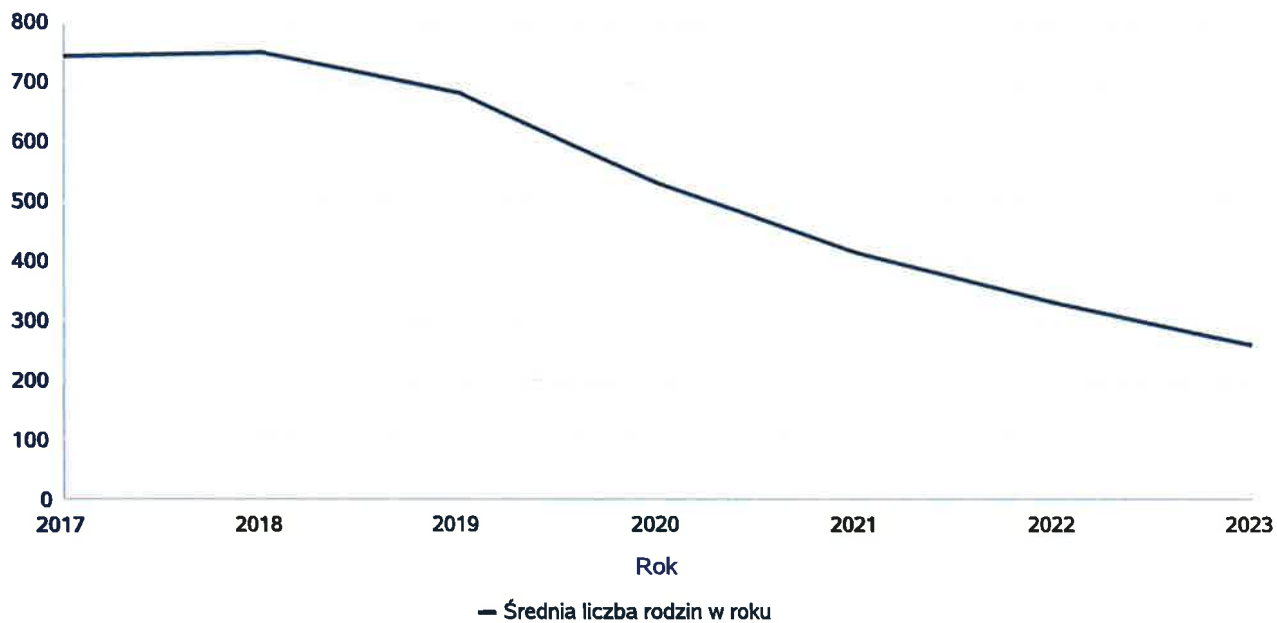
Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych w 2023 r. stanowią 34,28 % wypłaconych w tym roku świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Jest to porównywalne w stosunku do roku 2022. W Gminie Miasto Łowicz realizowane jest jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł dla obywateli Ukrainy. Zadaniem tym zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Wniosek składa osoba uprawniona, jej przedstawiciel ustawowy, opiekun tymczasowy albo osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem. W 2023 roku wpłynęło 228 wniosków o wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego. Wypłacono świadczenia na kwotę 68.400,00 zł. Dla porównania w 2022 roku wpłynęły 783 wnioski.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin, które otrzymały świadczenie wychowawcze w ciągu roku, kwoty świadczenia wychowawczego w ciągu roku, liczby rodzin i kwoty świadczeń w zakresie zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, jednorazowych dodatków z tytułu urodzenia się dziecka, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, liczby i kwot świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna, świadczeń alimentacyjnych.

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Liczba rodzin							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	745	751	682	530	414	331	260

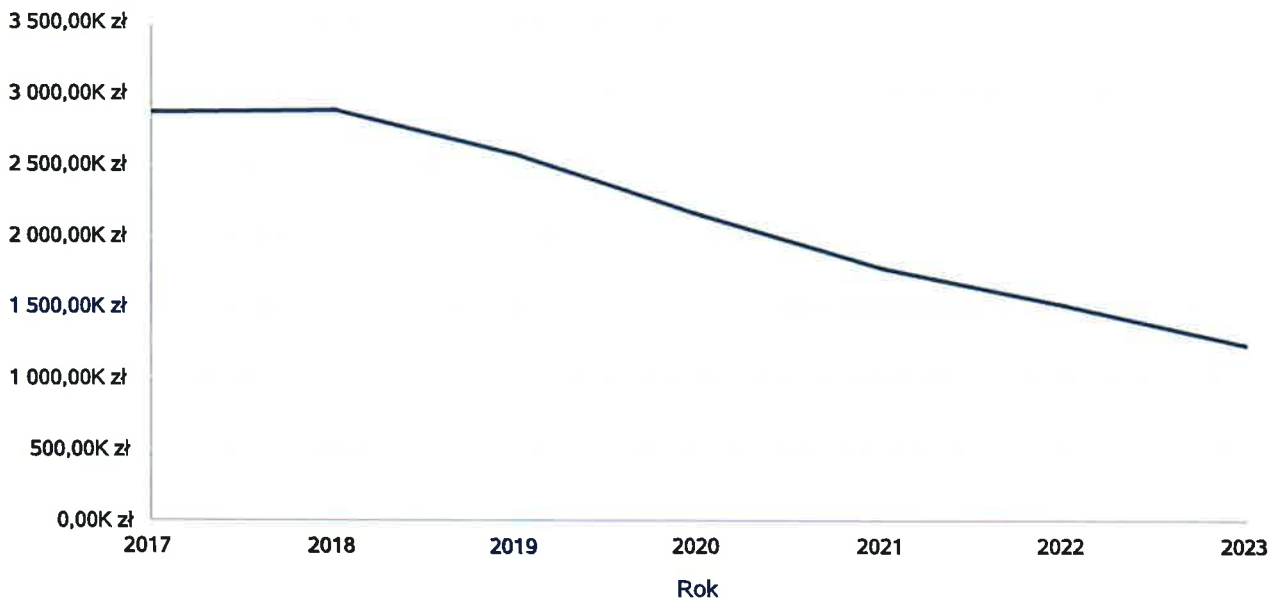
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami

Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku

Rok	Kwota
2017	2 875 262,26 zł
2018	2 892 141,21 zł
2019	2 580 093,19 zł
2020	2 156 378,34 zł
2021	1 780 028,86 zł
2022	1 523 306,87 zł
2023	1 233 866,86 zł

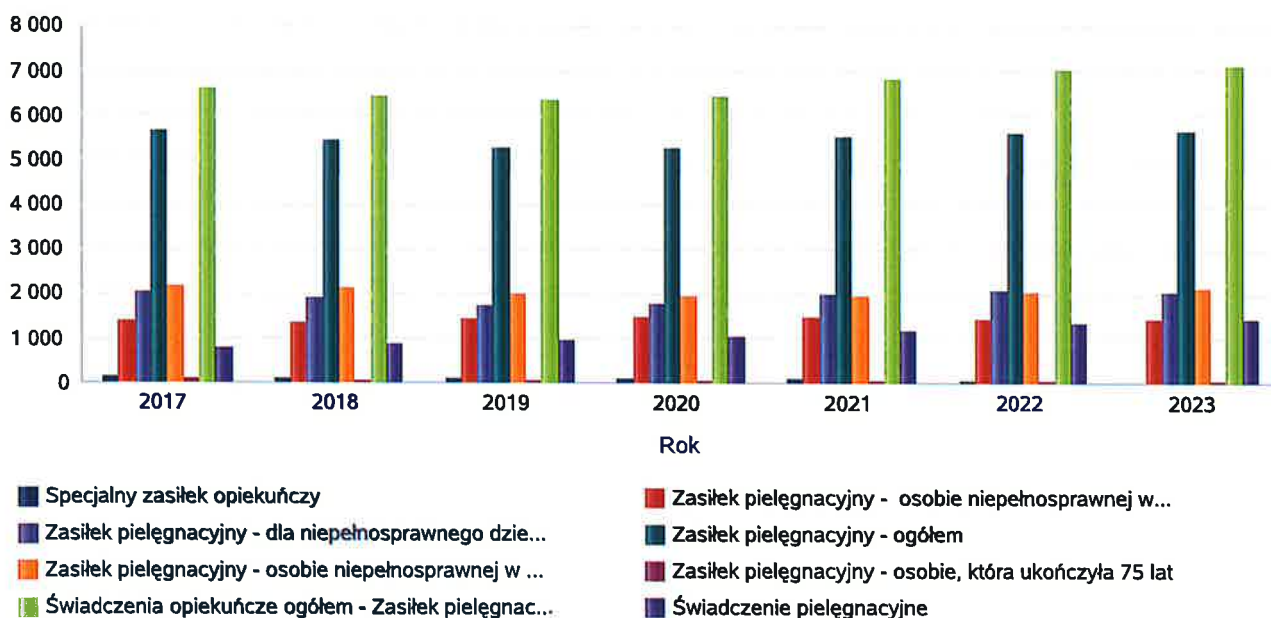
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy

	Kwota						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Specjalny zasiłek opiekuńczy	128	99	100	110	101	49	19
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	1 376	1 355	1 442	1 473	1 487	1 425	1 433
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	2 025	1 913	1 734	1 777	1 997	2 072	2 030
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	5 660	5 452	5 262	5 263	5 506	5 601	5 671
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	2 172	2 112	2 014	1 950	1 949	2 030	2 132
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	87	72	72	63	73	74	76
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	6 593	6 446	6 324	6 442	6 803	7 009	7 111
Świadczenie pielęgnacyjne	805	895	962	1 069	1 196	1 359	1 421

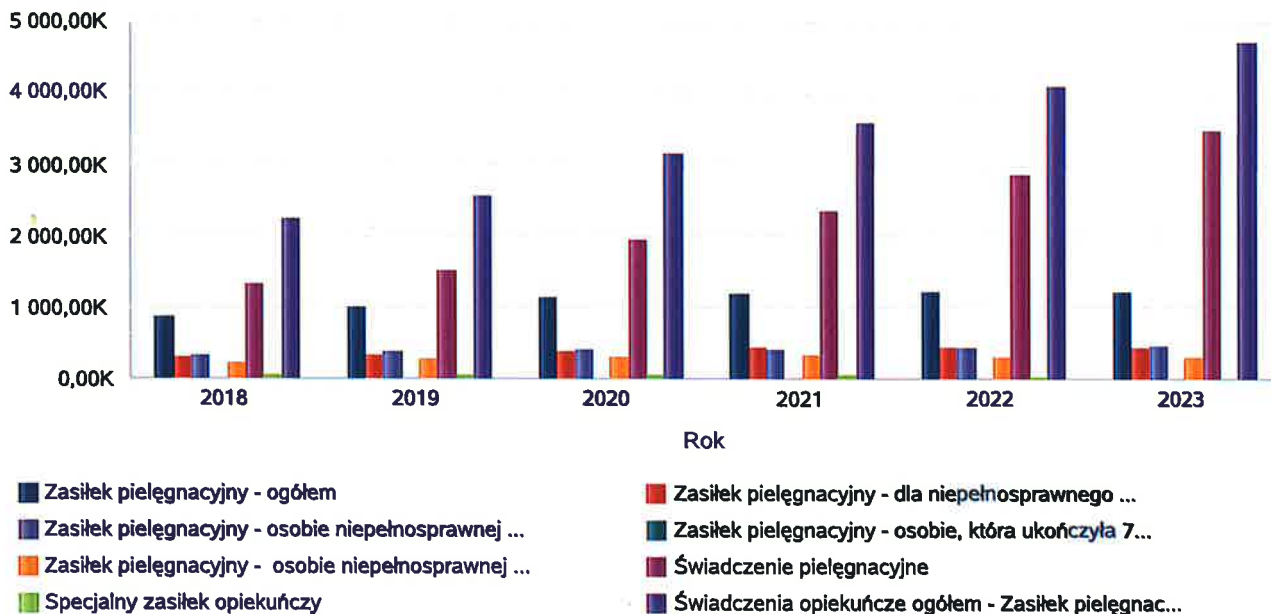
Liczba świadczeń

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

Świadczenia opiekuńcze	Kwota świadczeń					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	860 894,00	997 282,00	1 135 809,00	1 187 115,00	1 208 919,00	1 224 029,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	301 455,00	328 299,00	383 422,00	429 733,00	447 220,00	438 155,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	333 567,00	381 885,00	420 888,00	420 672,00	438 155,00	460 171,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	11 393,00	13 655,00	13 598,00	15 756,00	15 972,00	16 404,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	214 479,00	273 443,00	317 901,00	320 954,00	307 572,00	309 299,00
Świadczenie pielęgnacyjne	1 321 844,00	1 505 923,00	1 948 717,00	2 347 357,00	2 860 259,00	3 484 290,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	52 880,00	62 000,00	68 097,00	62 620,00	30 380,00	11 780,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	2 235 618,00	2 565 205,00	3 152 623,00	3 597 092,00	4 099 558,00	4 720 099,00

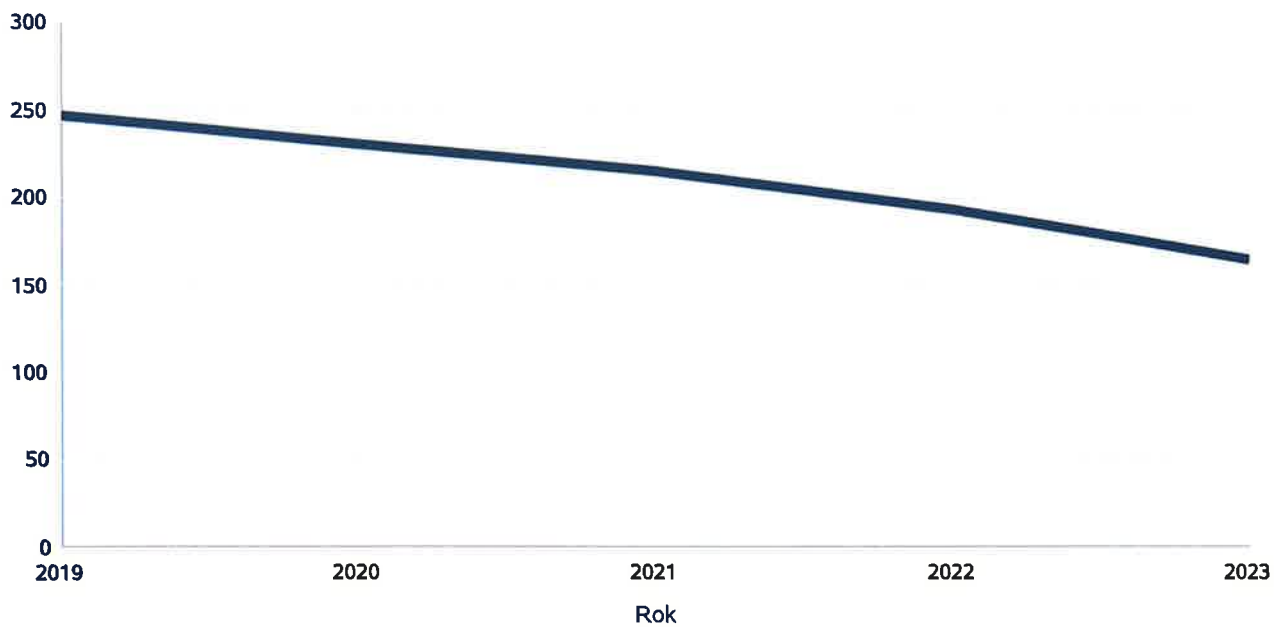
Kwota świadczeń

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba osób				
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	247	231	215	193	164

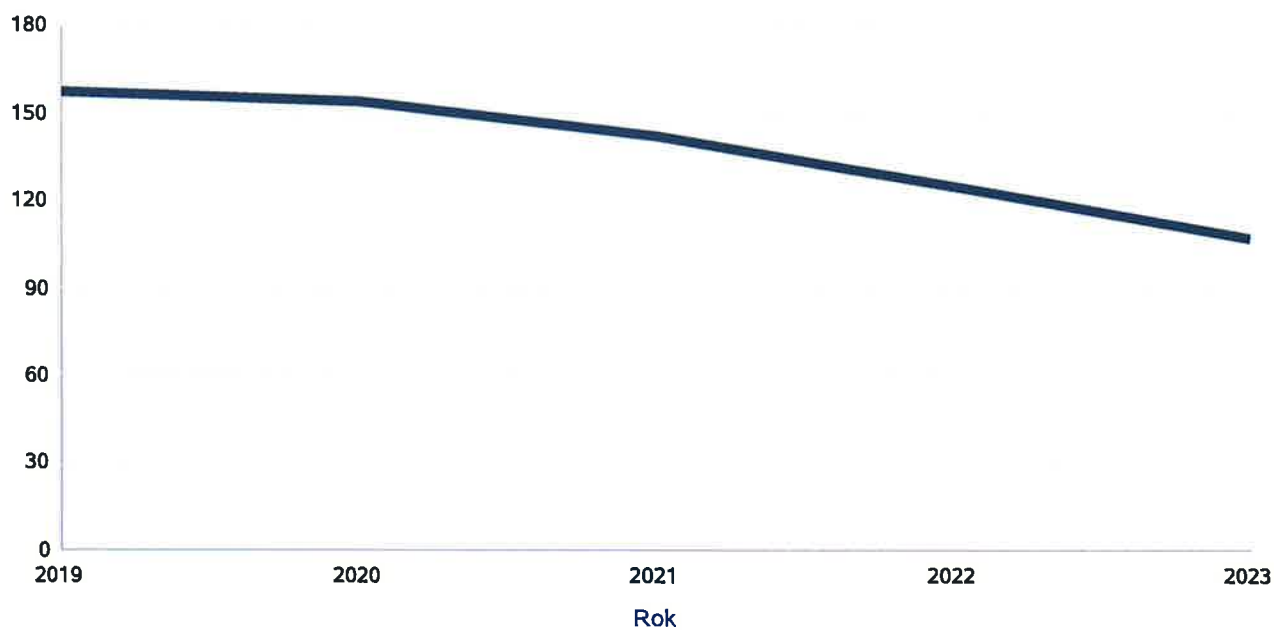
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba rodzin				
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	157	154	143	125	107

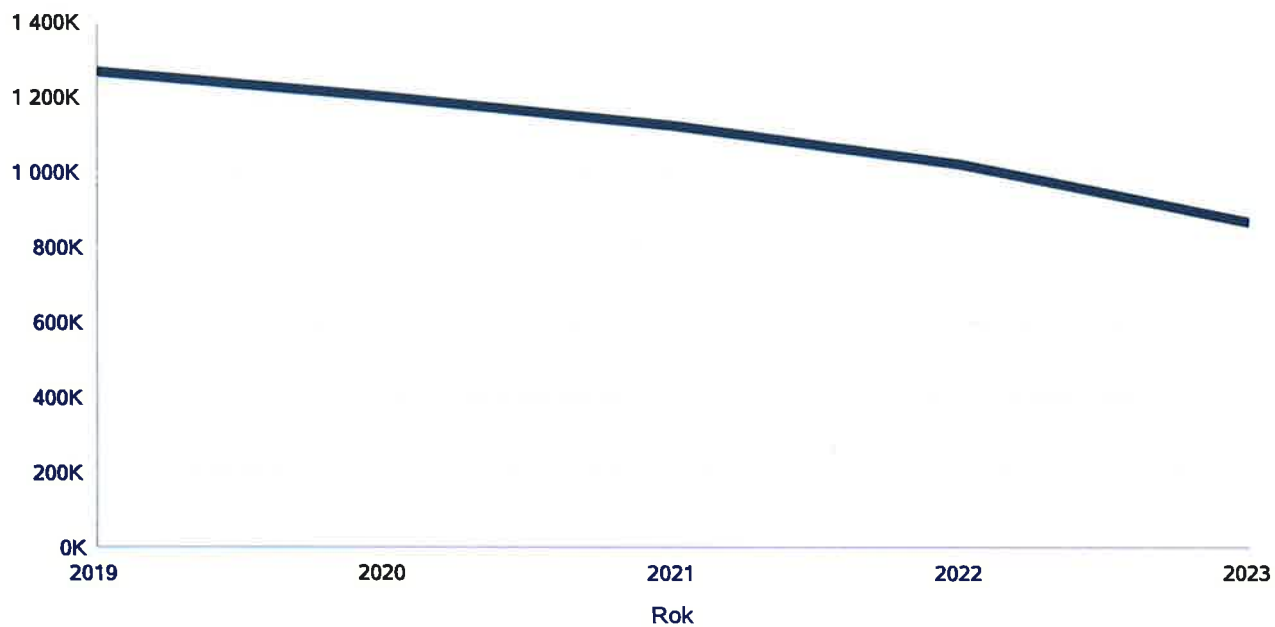
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł]

	Kwota				
	2019	2020	2021	2022	2023
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	1 272 951	1 205 826	1 124 656	1 026 385	868 646

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	710	716	740
Kwota świadczeń w złotych	2	1 118 798	1 275 309	1 316 000
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	119	0	0
Kwota świadczeń w złotych	4	6 627	0	0

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W Gminie Miasto Łowicz prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej, finansowane z budżetu gminy: Środowiskowy Dom Samopomocy, Noclegownia, Zakład Aktywności Zawodowej, Mieszkania Chronione.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu prowadzi 2 mieszkania chronione, które mieszczą się pod adresem: Łowicz, ul. Krudowskiego 10/20 i 10/21.

Pobyty w mieszkaniu chronionym przyznawany jest decyzją administracyjną, poprzedzoną rodzinnym wywiadem środowiskowym oraz dokonaniem uzgodnień dotyczących celu i okresu pobytu, rodzaju wsparcia i wysokości odpłatności.

W okresie sprawozdawczym pomocą w formie mieszkania chronionego była objęta 16 osób

- a) 1 osoba niepełnosprawna;
- b) samotna matka z 2 dziećmi;
- c) samotna matka ze swoim ojcem i 2 dziećmi;
- d) rodzina wielodzietna (2 rodziców + 6 dzieci).

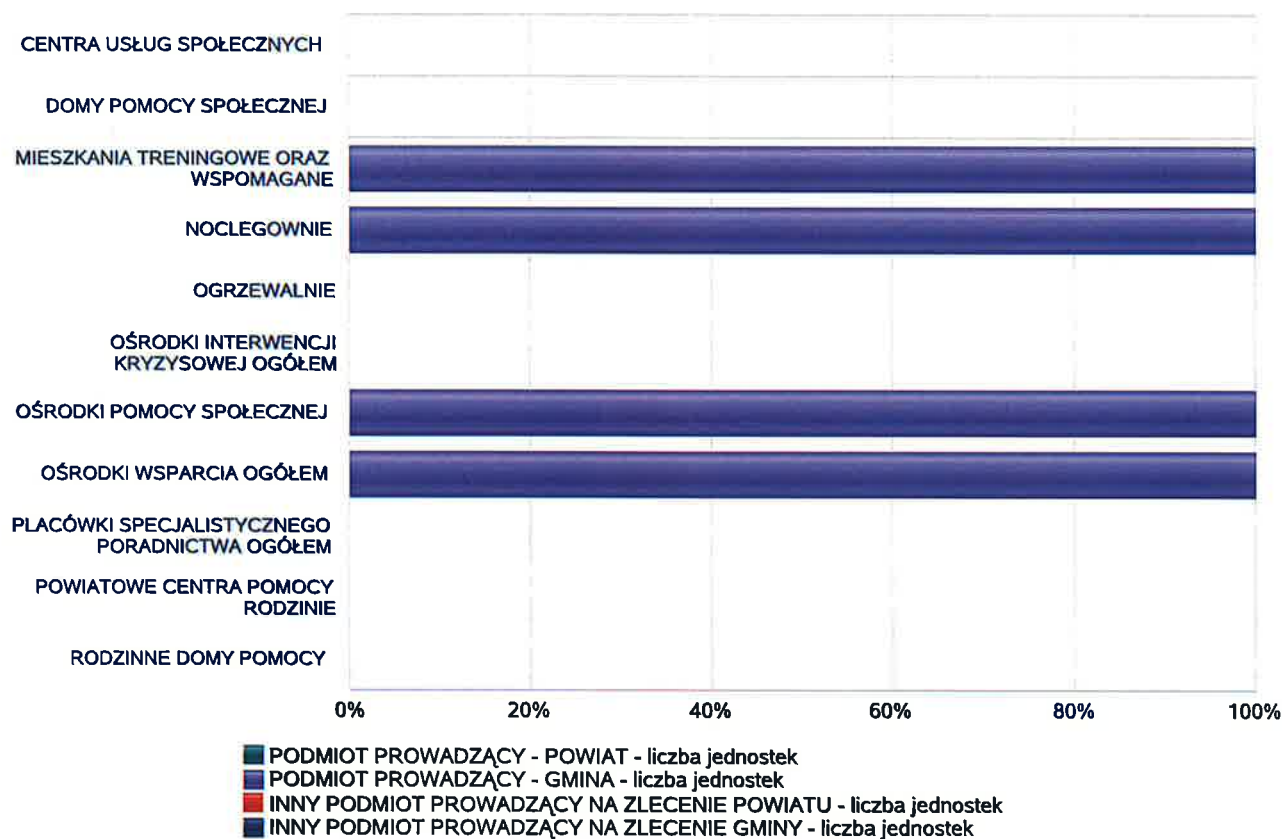
Należy zaznaczyć również, że Ośrodek stara się zapewnić opiekę osobom starszym, schorowanym, niepełnosprawnym w postaci usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, jak również Ośrodek udziela informacji dotyczących możliwości umieszczenia w zakładach opiekuńczo – leczniczych, których na terenie Gminy Miasto Łowicz brakuje. Pomoc w formie usług opiekuńczych często jednak jest niewystarczająca i wówczas gmina jest zobowiązana skierować osobę do domu pomocy społecznej zapewniającego całodobową opiekę. Ponadto Ośrodek realizuje postanowienia sądu nakazujące umieszczenie osoby w domu pomocy społecznej. Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się niepokojący wzrost osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą niestety liczyć na pomoc najbliższej rodziny. W związku z tym zapotrzebowanie na tego typu świadczenia z roku na rok będzie wzrastać z uwagi na starzejące się społeczeństwo i migracje ludzi młodych.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby placówek w podziale na typ i instytucje prowadzącą, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek, wskaźnik nasycenia usługami w postaci środowiskowych domów samopomocy, mieszkań chronionych.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadzącą

Jednostka	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. GMINY - liczba jedn.	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. POW. - liczba jedn.	PODM. PROW. - GMINA - liczba jedn.	PODM. PROW. - POW. - liczba jedn.
CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH	X	X	0	X
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	0	0	2	0
NOCLEGOWNIE	0	0	1	0
OGRZEWALNIE	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0	X	0
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	X	X	1	X
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	0	0	1	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0	X	0
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE	X	X	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	X	X	X

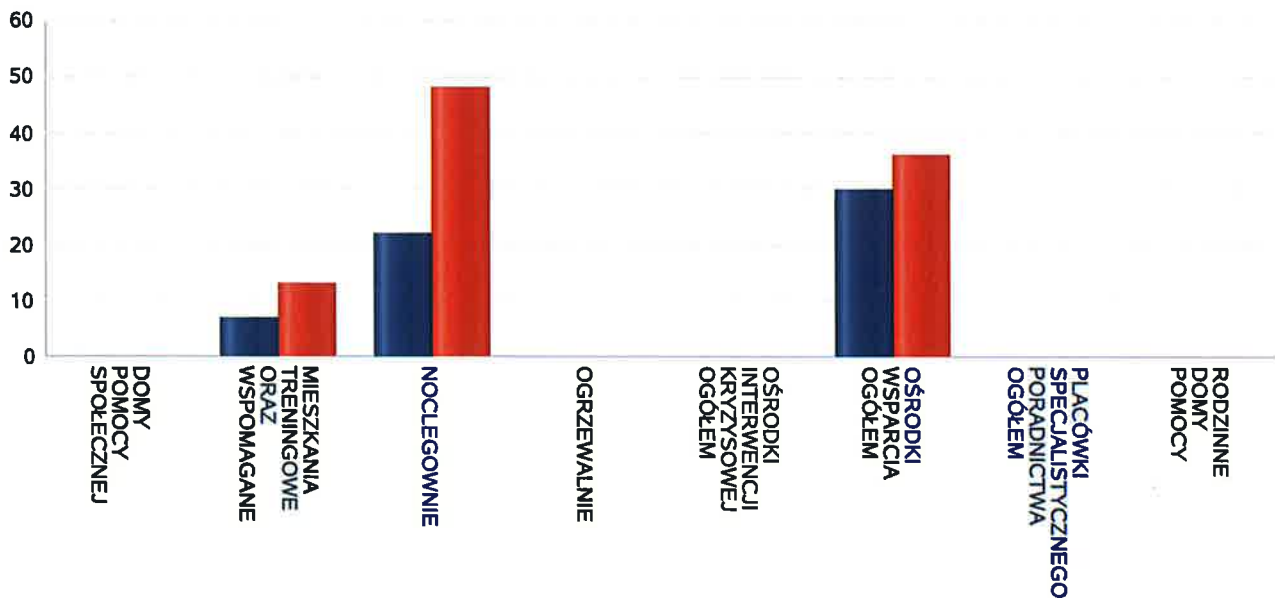
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

Jednostka	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	7	13
NOCLEGOWNIE	22	48
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	30	36
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

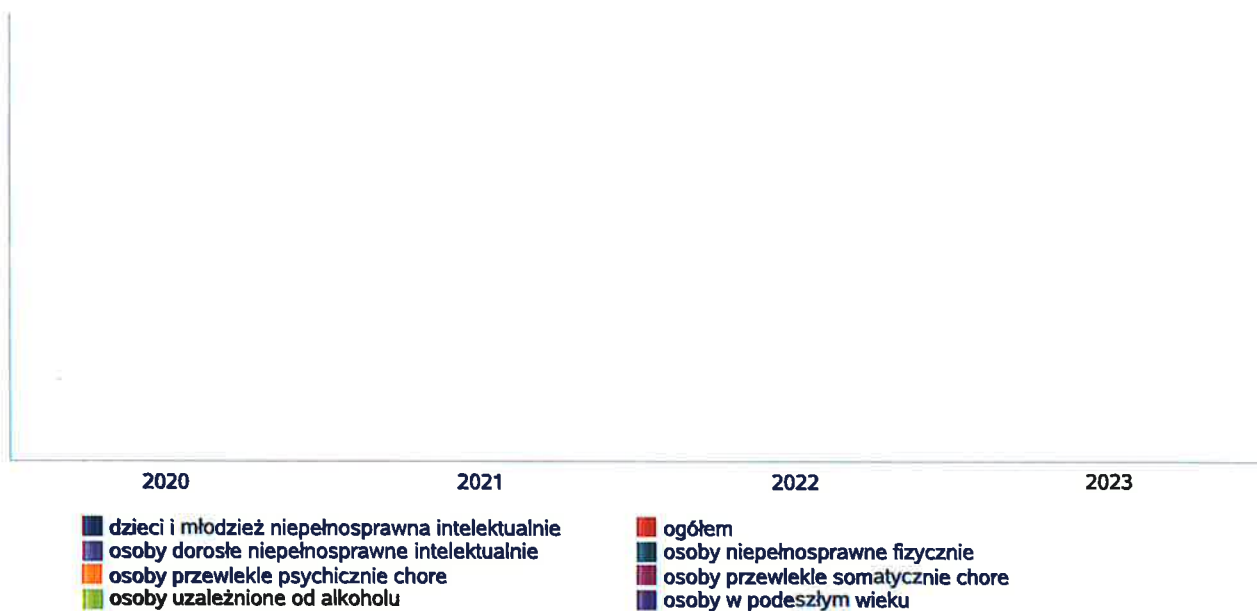

Nasycenie usługami w DPS

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących

Grupa osób	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %			
	2020	2021	2022	2023
ogółem				
osoby w podeszłym wieku				
osoby przewlekle somatycznie chore				
osoby przewlekle psychicznie chore				
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie				
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie				
osoby niepełnosprawne fizycznie				
osoby uzależnione od alkoholu				

Nasycenie usługami w DPS-ach

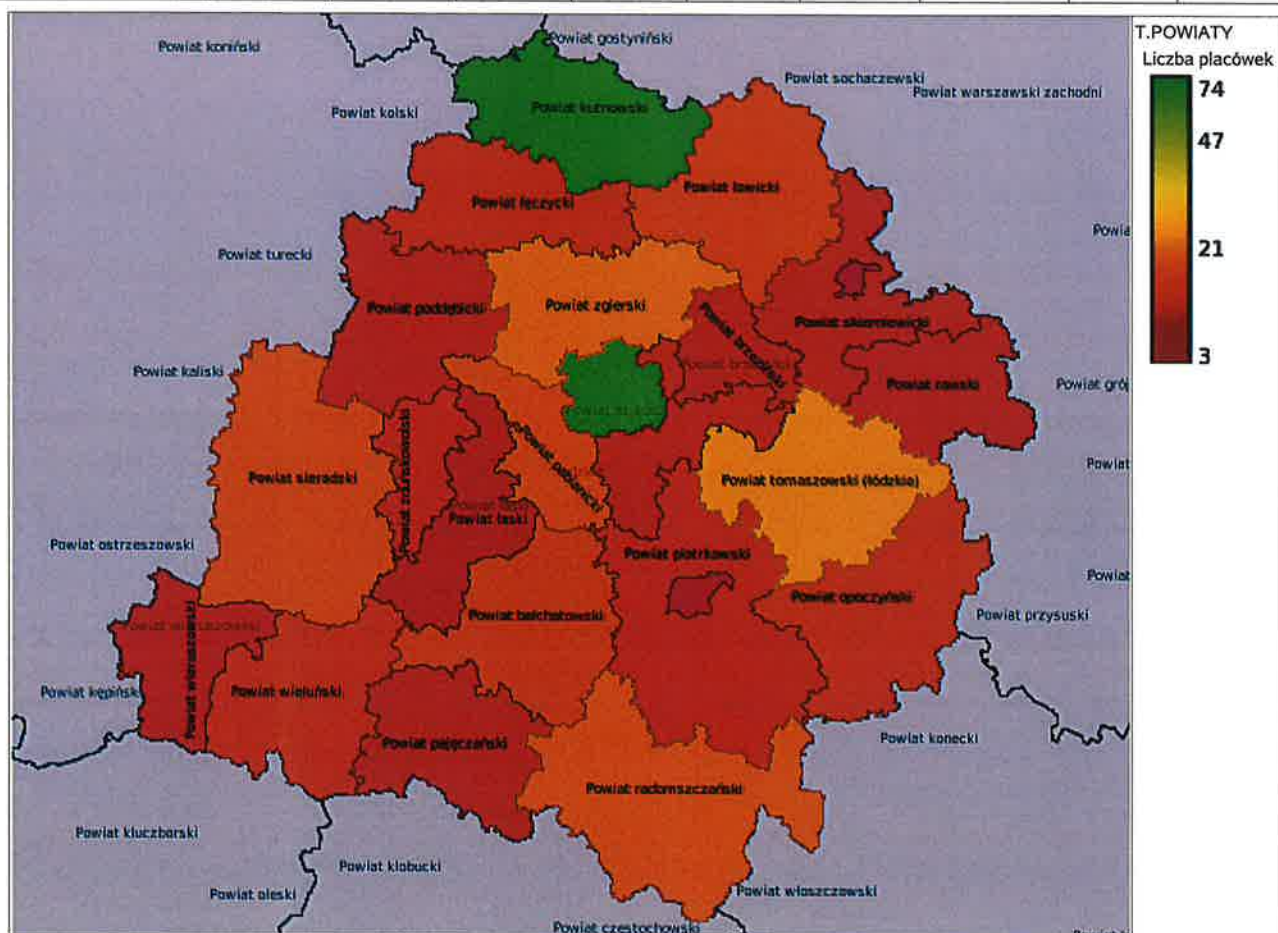

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym

Powiat	Ogółem	CEN. USŁ. SPOŁ.	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. POM. SPOŁ.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	RODZ. DOMY POM.
Powiat bełchatowski	16	0	0	5	0	0	8	3	0
Powiat brzeziński	6	0	0	0	0	0	5	1	0
Powiat kutnowski	67	0	0	52	1	1	11	2	0
Powiat m. Piotrków Trybunalski	4	0	0	0	0	0	1	3	0
Powiat m. Skierniewice	2	0	0	0	0	0	1	1	0
Powiat m. Łódź	58	0	0	22	0	0	1	34	1
Powiat opoczyński	14	0	0	0	0	0	8	6	0
Powiat pabianicki	18	0	0	2	1	0	7	8	0
Powiat pajęczański	10	0	0	0	0	0	8	2	0
Powiat piotrkowski	12	0	0	0	0	0	11	1	0
Powiat poddębicki	6	0	0	0	0	0	6	0	0
Powiat radomszczański	21	0	0	0	0	0	14	7	0
Powiat rawski	8	0	0	0	0	0	6	2	0
Powiat sieradzki	16	0	0	1	0	1	11	3	0
Powiat skierniewicki	9	0	0	0	0	0	9	0	0
Powiat tomaszowski (łódzkie)	23	0	0	8	0	0	11	4	0
Powiat wieluński	15	0	0	0	0	0	10	5	0
Powiat wieruszowski	8	0	0	0	0	0	7	1	0
Powiat zduńskowolski	7	0	0	0	0	0	4	3	0
Powiat zgierski	18	0	0	1	1	1	9	6	0
Powiat łaski	8	0	0	0	0	0	5	3	0
Powiat łowicki	15	0	0	2	1	0	10	2	0
Powiat łódzki wschodni	8	0	0	0	0	0	6	2	0
Powiat łęczycki	12	0	0	0	0	0	8	4	0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat bełchatowski	4	2	1	0	0	0	0	0	1
Powiat brzeziński	4	2	0	0	0	0	1	0	1
Powiat kutnowski	7	6	0	0	0	0	0	0	1
Powiat m. Piotrków Trybunalski	2	1	0	0	0	1	0	0	0
Powiat m. Skierniewice	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Powiat m. Łódź	16	14	0	0	0	0	1	1	0
Powiat opoczyński	3	2	0	0	0	0	0	0	1
Powiat pabianicki	4	2	0	0	0	0	1	0	1
Powiat pajęczański	3	1	0	0	0	0	1	0	53 1

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat piotrkowski	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat poddębicki	5	1	0	0	0	1	2	0	1
Powiat radomszczański	3	2	0	0	0	0	0	0	1
Powiat rawski	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Powiat sieradzki	6	3	0	0	0	0	2	0	1
Powiat skierniewicki	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Powiat tomaszowski (łódzkie)	7	2	2	0	0	1	1	0	1
Powiat wieluński	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat wierszowski	3	1	0	0	0	0	1	0	1
Powiat zduńskowolski	7	2	0	0	0	1	3	0	1
Powiat zgierski	8	4	1	0	0	0	2	0	1
Powiat łaski	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat łowicki	4	1	2	0	0	0	0	0	1
Powiat łódzki wschodni	4	2	0	0	0	0	1	0	1
Powiat łęczycki	3	2	0	0	0	0	0	0	1

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	30	30	30
Liczba osób korzystających	2	31	33	35
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	6	6	6
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	671 254	808 174	808 174
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	30	30	30
Liczba osób korzystających	8	31	33	35
Liczba osób umieszczonych	9	3	4	3
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	6	6	6
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	671 254	808 174	808 174
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	22	22	22
Liczba osób korzystających	33	45	48	48
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	3	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	5	6	6
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	390 347	441 390	529 668

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	0	0
Liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	2	X	0	0
Liczba osób korzystających	3	0	0	0
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	4	X	0	0
Liczba osób umieszczonych	5	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	0	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	7	7	7
Liczba osób korzystających	11	4	16	13
Liczba osób umieszczonych	12	4	16	16
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	13	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	15	6 450	11 334	9 500
OSRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	16	0	0	0
Liczba osób korzystających	17	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	18	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	20	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	21	0	0	0
Liczba osób korzystających	22	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	23	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	24	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	25	X	X	X
Liczba osób korzystających	26	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	27	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	28	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	29	X	X	X
Liczba osób korzystających	30	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	34	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	35	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	37	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	38	23	23	26

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj Instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych	3	0	0	0

Rodzaj Instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
	(wg stanu na 31 grudnia danego roku)				
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4		0	0	0

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Na dzień 31 grudnia 2023 r. MOPS zatrudniał na umowę o pracę 45 osób na 43,50 etatu oraz 30 osób, niebędących pracownikami Ośrodka, na umowę zlecenie.

W 2023 r. zawarto łącznie 49 umów zlecenie:

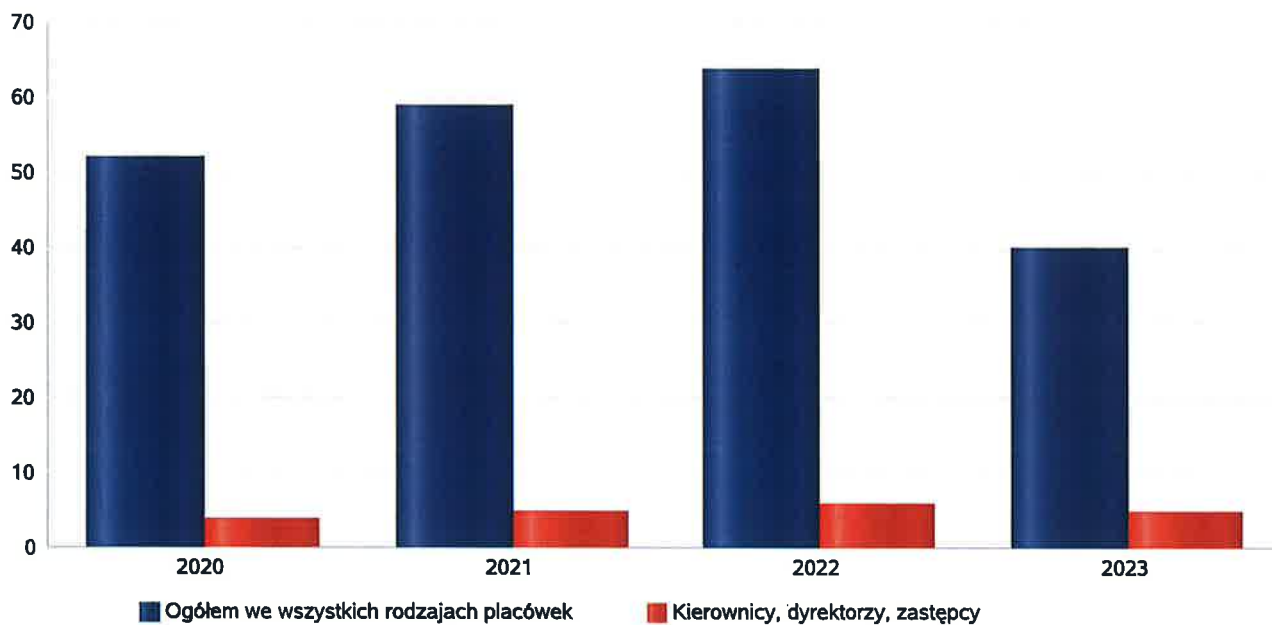
- 1) 40 umów w związku z kontynuacją realizacji programów: „Opieka wytchnieniowa” i „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w tym z 14 pracownikami Ośrodka,
- 2) 4 – umowy po zakończeniu stażu z Powiatowego Urzędu Pracy przez obywatelki Ukrainy, które przybyły do Łowicza w związku z działaniami wojennymi w tym kraju,
- 3) 1 umowa na sprzątanie pomieszczeń biurowych w MOPS,
- 4) 1 umowa z pracownikiem Ośrodka na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- 5) 1 umowa na świadczenie pomocy prawnej,
- 6) 1 umowa z Inspektorem Ochrony Danych Osobowych,

Faktyczna ilość podpisanych umów zlecenie była większa niż zleceniobiorców, ponieważ część zleceniobiorców realizowała zadania w ramach dwóch programów tj. Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej oraz Opieka Wytchnieniowa.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

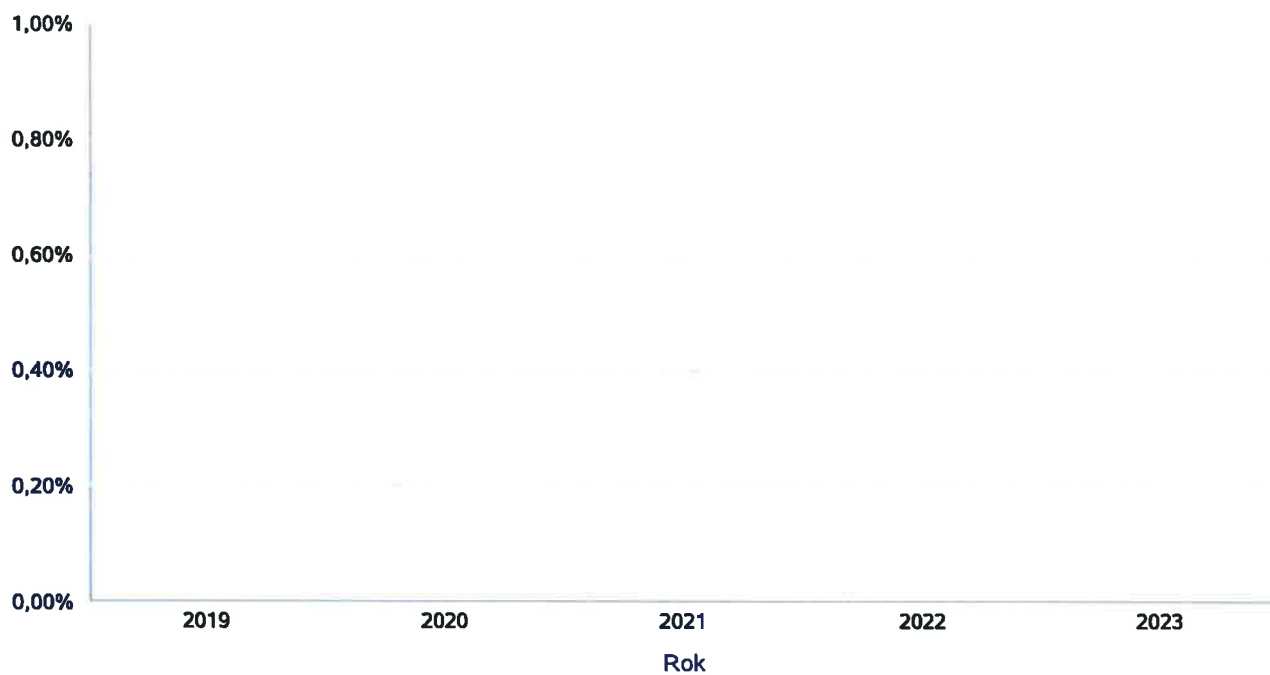
Zatrudnieni	Liczba osób			
	2020	2021	2022	2023
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	52	59	64	40
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	4	5	6	5

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Rok	Wskaźnik
2019	0,00%
2020	0,00%
2021	0,00%
2022	0,00%
2023	0,00%

Czy ośrodek/CUS spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych

Rok	Czy spełniony warunek ustawy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2019	Tak	28 501	1 015	15
2020	Tak	28 059	1 006	15
2021	Tak	27 687	846	15
2022	Tak	26 393	1 150	15
2023	Tak	26 099	874	16

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

W 2023 roku nie było zatrudnienia pomocniczego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łowiczu.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W 2023 roku w jednostce pomocy społecznej nie funkcjonowały Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W Gminie Miasto Łowicz środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej i innych obszarach polityki społecznej wyniosły 22 328 693zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego zmalał przeszło o 50% co zostało spowodowane przejściem wypłaty świadczeń wychowawczych przez ZUS. W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 9 440 729zł. co stanowi 42,28% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 11 994 280zł. co stanowi 53,72% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatkowano 651 914zł. W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano 199 079zł.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 855 - RODZINA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 855 - RODZINA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA

**ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	44 495 806	22 328 693	23 182 230
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	41 186 553	19 113 245	20 542 593
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	42 979	56 273	60 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	60 000
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	577 366	595 641	391 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	391 500
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	671 254	808 174	814 195
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	49 506	59 623	70 870
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	49 506	59 623	70 870
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	52 885	51 721	77 724
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	52 885	51 721	77 724

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	2 130 289	2 655 378	3 500 000
w tym: w budżecie OPS	16	2 130 289	2 655 378	3 500 000
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	1 118 798	1 275 310	1 316 000
w tym: w budżecie OPS	18	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	19	631 139	610 255	726 724
w tym: w budżecie OPS	20	631 139	610 255	726 724
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	X	X	X
w tym: w budżecie PCPR	22	X	X	X
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	3 614 760	3 861 709	4 001 490
w tym: w budżecie OPS	24	3 614 760	3 861 709	4 001 490
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	6 450	11 334	9 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	6 450	11 334	9 500
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	112 378	246 418	188 350
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	112 378	246 418	188 350
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	346 444	438 696	380 937
w tym: w budżecie OPS	30	346 444	438 696	380 937
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	4 089 903	1 857 512	396 163
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	4 089 903	1 857 512	396 163
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	4 089 903	1 857 512	396 163
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	4 089 903	1 857 512	396 163
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	1 746 500	118 150	508 624
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	1 746 500	118 150	508 624
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	8 593 500	42 691	42 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	8 593 500	42 691	42 000
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	149 544	135 159	135 159
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	149 544	135 159	135 159

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	76 340	63 920	72 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	63 920	72 000
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	11 181 464	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	11 181 464	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	7 832 602	8 165 147	9 052 852
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	7 832 602	8 165 147	9 052 852
85504 - Wspieranie rodziny	57	170 350	163 356	181 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	170 350	163 356	181 000
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	411 258	480 050	509 442
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	411 258	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	345 573	462 798	600 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	345 573	462 798	600 000
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	0	0	0
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	133 266	169 378	147 700
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	133 266	169 378	147 700
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopach wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polega m.in. na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych.

Gmina Miasto Łowicz w 2023 r. po raz kolejny realizowała program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023. Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787, z późn. zm.). W 2023 r. Program zapewniał pomoc 65 osobom (45 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 9 osób z

umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 11 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności), u których asystenci zrealizowali łącznie 21 523 godzin asystencji osobistej. Na realizację Programu wykorzystano środki z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 685 533,93zł. Dla porównania w 2022 r. Programem Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej objętych było 38 osób (5 dzieci do 16 r.ż., 27 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 6 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności). Łącznie na rzecz tych osób zrealizowanych zostało wówczas 13 399 godziny asystencji osobistej na łączną kwotę 476 703,30 zł. Program cieszył się dużym zainteresowaniem, będzie realizowany również w 2024 r.

Gmina Miasto Łowicz w 2023 r. realizowała Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Opieka wytchnieniowa - edycja 2023. W ramach Programu gmina otrzymuje wsparcie finansowe w wysokości do 100 proc. kosztów realizacji usługi opieki wytchnieniowej. Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego realizowana była łącznie dla 56 osób w tym 7 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Opiekunowie zrealizowali łącznie 8 987 godzin usługi opieki wytchnieniowej. Całkowity koszt świadczenia usług w formie pobytu dziennego wyniósł 277 164,58 zł. Opieką całodobową objęta została 1 osoba na łączną kwotę 4900 zł.

MOPS w Łowiczu jako jedna z nielicznych gmin powiatu łowickiego bierze udział w Programie Opieka 75+. Strategicznym celem programu jest rozwój i poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych zarówno dla osób samotnych, jak również pozostających w rodzinach będących w wieku 75 lat i więcej. W roku 2023 Programem objętych zostało 49 osób, z czego 25 osób z poprzednich lat oraz 24 zupełnie nowych. W ramach programu zrealizowano 14 308 godzin usług opiekuńczych. Na realizację programu wydatkowano 62 696,40zł. Udział w Programie pozwolił gminie na zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych stale wzrasta. Z roku na rok w tutejszym Ośrodku zauważa się znaczący wzrost osób starszych, samotnych korzystających z dostępnych form pomocy. W związku z powyższym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu wystąpił o środki finansowe na realizację kolejnej edycji Programu w 2024 r. Dla porównania w 2019 r. programem objętych był 6 osób wymagających pomocy w formie usług opiekuńczych powyżej 75 roku życia, w 2020 r. 17 osób, w 2021 r. 19 osób, w 2022 r. 40 osób.

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu – w odpowiedzi na ogłoszony przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Program Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023, z uwagi na wyzwania, jakie niosą ze sobą procesy demograficzne zachodzące w Polsce, kierując się troską o osoby starsze zamieszkujące w Łowiczu, opracował program osłonowy, który został przyjęty przez Radę Miejską w Łowiczu Uchwałą nr LXX/497/2023 z dnia 30. stycznia 2023 r. W 2023 r. w zakresie Modułu I pomoc 46 seniorom świadczyło 17 pracowników MOPS i 8 wolontariuszy, a ponadto jeszcze 3 pracowników MOPS było zaangażowanych w realizację tego modułu, zaś wsparcie w ramach Modułu II bezpośrednio realizowało 17 pracowników MOPS oraz pośrednio 3 innych pracowników i objęto nim w ciągu minionego roku łącznie 55 seniorów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, wychodząc na przeciw potrzebom osób starszych, sukcesywnie podejmuje różne działania mające na celu wszechstronne wsparcie seniorów, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Jedną z podjętych w 2023 roku inicjatyw, związanych

z pozyskaniem środków finansowych przeznaczanych na pomoc łowickim seniorom, było przystąpienie MOPS w Łowiczu do akcji specjalnej o ogólnopolskim zasięgu pod nazwą - Święta z dobrą energią, a w województwie łódzkim organizowanej przez Dziennik Łódzki. W wyniku rozstrzygnięcia Plebiscytu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, zajmując I miejsce, otrzymał nagrodę w wysokości 6.000,00 zł, którą przeznaczył na realizację zadania w zakresie poprawy komfortu życia i pomocy osobom starszym – klientom MOPS, w dostosowaniu się do wyzwań związanych z rosnącymi kosztami utrzymania.

MOPS w Łowiczu brał udział w ogólnopolskim programie Czyste Powietrze, który skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków.

MOPS w Łowiczu w 2023 r. kontynuował udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Niniejszy Program został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W ramach POPŻ pomocą objęte mogą być osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, dopuszczającej korzystanie z pomocy społecznej z powodów wskazanych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekroczy określonego poziomu, ustalonego procentowo w stosunku do dochodu

uprawnającego do korzystania z pomocy społecznej. W 2023 r. z pomocy żywnościowej w ramach Programu 2023 skorzystały 452 osoby w tym 24 obywatele Ukrainy. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu współpracuje na podstawie zawartego porozumienia z organizacją pozarządową (Łowickim Stowarzyszeniem Dać Szanse) na rzecz osób korzystających z pomocy żywnościowej w ramach realizacji Programu.

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu starał się pozyskać środki na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W związku z tym złożone zostały dwa wnioski o dofinansowanie projektu w ramach Programu Ośłonowego:

1) Łowicz mówi NIE przemocy – Priorytet I Rozwój działań profilaktycznych mających na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

2) Jesteśmy dla WAS, aby przeciwdziałać przemocy – Priorytet II Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie.

W 2023 r., w ramach konkursu SAMORZĄD PRZYJAZNY RODZINIE 2023, złożony został wniosek o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej, przeznaczonej na dofinansowanie zadań w zakresie wspierania rodziny - zadanie pn. Projekt RODZINY INTEGROWANIE POPRZEZ WSPÓLNE GOTOWANIE, który jednak nie uzyskał końcowej akceptacji (na drugim etapie rozpatrywania wniosku). W kolejnej edycji konkursu na początku 2024 r., pozytywnie zaopiniowano udzielenie z budżetu Województwa Łódzkiego dotacji celowej w ww. zakresie dla realizacji zadania pn. Projekt AKTYWNA RODZINA w wysokości 44.940,00 zł w ramach ogłoszonego konkursu SAMORZĄD PRZYJAZNY RODZINIE 2024.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W Gminie Miasto Łowicz zadania z pomocy społecznej w 2023r. prowadzone były w oparciu o współpracę z 2 organizacjami pozarządowymi: PCK oraz Łowickie Stowarzyszenie: Dać szansę. Powierzone zadania obejmowały:

- zlecenie usług opiekuńczych osobom, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione,
- przygotowywanie posiłków dla podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu objętych pomocą żywnościową,
- współpracę przy realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla Gminy Miasto Łowicz za 2023 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Ośrodek Pomocy Społecznej za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRiPS. Dane z Oceny umożliwiają analizowanie, monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji.

W wyniku analizy powyższych danych można wnioskować, że w Gminie Miasto Łowicz realizowanych jest wiele działań skierowanych do mieszkańców w celu zaspokajania ich potrzeb, a w szczególności niwelowania nierówności społecznych. Ważnym elementem na przestrzeni ostatnich lat było i jest przeciwdziałanie występowaniu negatywnych zjawisk np. przemocy w rodzinie, uzależnień, problemów opiekuńczo wychowawczych, wspieranie osób z niepełnosprawnościami, w tym również osób starszych i samotnych. W 2023 r. zmniejszyła się liczba osób korzystających ze świadczeń finansowych rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Podobnie jak w poprzednich latach konieczne jest poszerzenie wachlarza usług dla seniorów, w szczególności dla osób wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych, w tym całodobowych. Powodem tego jest rosnąca grupa osób zależnych, które wymagają opieki (a którym rodzina nie może lub nie jest w stanie z różnych przyczyn jej zapewnić). Wzrastać w związku z tym będą wydatki samorządów na ten cel. Pomysłów na rozwiązanie tej kwestii jest

wiele, jednak elementem wspólnym większości z nich jest podjęcie takich działań, które utrzymają osobę starszą w dobrej kondycji w miejscu zamieszkania, tak długo jak jest to możliwe.

W związku z ograniczonymi możliwościami finansowymi Gmina Miasto Łowicz korzysta z programów (Opieka 75+, Opieka wytchnieniowa, Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej, Korpus Wsparcia Seniorów), które umożliwiają finansowanie usług społecznych. Liczba uczestników programów z roku na rok wzrasta. Programy wprowadzone przez państwo, związane z pomocą osobom starszym i niepełnosprawnym tj. „Korpus Wsparcia Seniorów”, „Opieka wytchnieniowa” i „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” nie spowodowały znacznego wzrostu wydatków na pomoc społeczną, ponieważ ze wsparcia w tych formach korzystają w większości osoby, które nie występują o inną pomoc. Dzięki tym programom ograniczono wydatki z pomocy społecznej na pomoc w formie usług opiekuńczych oraz opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej. Mimo szeroko zakrojonej pomocy realizowanej przez gminę na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych zapotrzebowanie na pomoc tym grupom społecznym jest ciągle duże i ma tendencję wzrostową. Mimo różnorodnych programów chociażby na szczeblu powiatowym mieszkańcy gminy Miasto Łowicz zainteresowani są pomocą w formie usług opiekuńczych/wytchnieniowych lub asystenckich przyznawanych w trybie pilnym/nagłym. Rekrutacja do wielu programów trwa nawet kilka miesięcy co w przypadku wsparcia usługowego trwa zbyt długo.

Wraz z tego rodzaju działaniami, konieczne jest wdrażanie (obok usług opiekuńczych) takich form wsparcia jak: poradnictwo dla seniorów (np. geriatryczne, psychologiczne, prawne), usługi asystenckie dla osób starszych z niepełnosprawnością, usługi zdrowotne (w tym rehabilitacyjne) oraz system teleopieki.

Należy zwrócić również szczególną uwagę na rozwój usług społecznych dla osób niesamodzielnych, chorych psychicznie i z zaburzeniami psychicznymi czy będących w kryzysie psychicznym.

Podsumowując, zadania pomocy społecznej skupione są na indywidualnej pracy socjalnej oraz na przyznawaniu świadczeń pieniężnych, rzeczowych i usługowych mających na celu niwelowanie bądź łagodzenie codziennych problemów i trudności, z jakimi borykają się osoby i rodziny, a także likwidowaniu ich przyczyn.

Na terenie gminy dostrzega się utrudniony dostęp do usług zdrowotnych takich jak opieka paliatywna lub kierowanie do zakładów opiekuńczo leczniczych. Należy kontynuować działania mające na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028.

Podjąć należy działania przyczyniające się do wsparcia członków rodzin lub opiekunów osób sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności albo orzeczeniem równoważnym, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy. Obecnie realizowane przez MOPS w Łowiczu Programy cieszą się dużym zainteresowaniem. Środki finansowe na te cele mimo wniosków opiewających na maksymalną kwotę są w ostatnich latach znacznie ograniczane przez UW. Dla przykładu w roku obecnym Gmina Miasto Łowicz złożyła wniosek do Programu Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla JST na blisko 3 miliony zł. W ostateczności po weryfikacjach przez Wojewodę Łódzkiego otrzymano 1325395,45 zł, co nie stanowi nawet połowy wnioskowanej kwoty. Podobnie jest z wnioskiem gminy do Programu Opieka Wytchnieniowa.

Kolejnym wyzwaniem jest podjęcie działań mających na celu utworzenie centrum opiekuńczo – mieszkalnego (możliwość uzyskania środków na realizację zadania z zakresu wsparcia społecznego osób niepełnosprawnych w ramach Programu Centra opiekuńczo – mieszkalne).

Gmina powinna dążyć do utworzenia domu dziennego pobytu, którego według zebranych opinii brakuje naszym mieszkańcom.

Należałoby pozyskiwać środki zewnętrzne na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny, przeciwdziałania przemocy domowej oraz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Na podstawie zebranych informacji daje się zauważyć, że system pomocy społecznej w ostatnich latach zmienia się w kierunku lokalnych usług społecznych. Wiązać się to będzie zapewne z zapotrzebowaniem na wykwalifikowaną kadrę pomocy społecznej, bowiem jednym z najważniejszych zasobów pomocy społecznej jest właśnie odpowiednia kadra. Realizacja zadań pomocy społecznej oparta jest przede wszystkim na podmiotowym podejściu do klienta, na zindywidualizowanej pracy socjalnej oraz na przyznawaniu świadczeń pieniężnych, rzeczowych i usługowych mających na celu niwelowanie bądź łagodzenie codziennych problemów i trudności,

z jakimi borykają się osoby i rodziny, a także likwidowaniu ich przyczyn. Problemy osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej wciąż ewoluują, więc już standardem jest stosowanie wysokospecjalistycznej i interdyscyplinarnej wiedzy oraz takie przygotowanie pracowników w zakresie umiejętności społecznych do wypełniania zadań zawodowych, aby w pracy z klientami uzyskać optymalne efekty.

Konkludując, jest wielka potrzeba rozwoju usług społecznych dla różnych grup ich odbiorców, dla rozwiązania problemów społecznych na szczeblu samorządowym, ale równolegle koniecznym staje się inwestowanie w zasoby ludzkie (kadrowe), które są fundamentem realizacji szeroko pojętych zadań z zakresu systemu pomocy społecznej, zwłaszcza rozwiązań rozpatrywanych na poziomie lokalnym w kontekście starzejącego się społeczeństwa i związanym z tym wzrostem liczby osób niesamodzielnych. Istnieje konieczność inwestowania w profesje i służby społeczne, aby asekurować ryzyko socjalne w przyszłości, bowiem obecna sytuacja na rynku pracy nie przyciąga do zawodu pracownika socjalnego młodych ludzi.

W związku z tym należy zapewnić środki finansowe na godziwe wynagrodzenie pracowników pomocy społecznej, szkolenia i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry, na przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu pracowników pomocy społecznej. Zwiększenie wynagrodzeń pracowników pomocy społecznej jest konieczne, ze względu na wzrost wynagrodzeń w gospodarce narodowej i konieczności zmniejszenia ryzyka odpływu wykwalifikowanej kadry do innych sektorów. Aktualne (zbyt niskie) wynagrodzenia pracowników pomocy społecznej nie są konkurencyjne na rynku pracy i nie motywują do większego zaangażowania i lepszej pracy. Ustawa nakłada wysokie wymagania dotyczące wykształcenia i doświadczenia, np. na stanowisku pracownika socjalnego, a ponadto w przypadku tego zawodu – powinny go wykonywać osoby o wyjątkowych właściwościach psychospołecznych, dlatego wynagrodzenia powinny być adekwatne do tych wymogów formalnych i ogromnej odpowiedzialności za pracę oraz do istniejących realnych zagrożeń.

Należy podjąć działania, które będą dążyły do zmiany wizerunku szeroko rozumianej pomocy społecznej oraz do podniesienia prestiżu samego zawodu pracowników pomocy społecznej.

BURMISTRZ

Kaliński

Krzysztof Jan Kaliński